

Beeldend
kunstenaar
Hedy Tjin voor
haar 'Ode aan
de mens'.

JAAAR OVER ZICHT 2020

asn bank

Inhoud

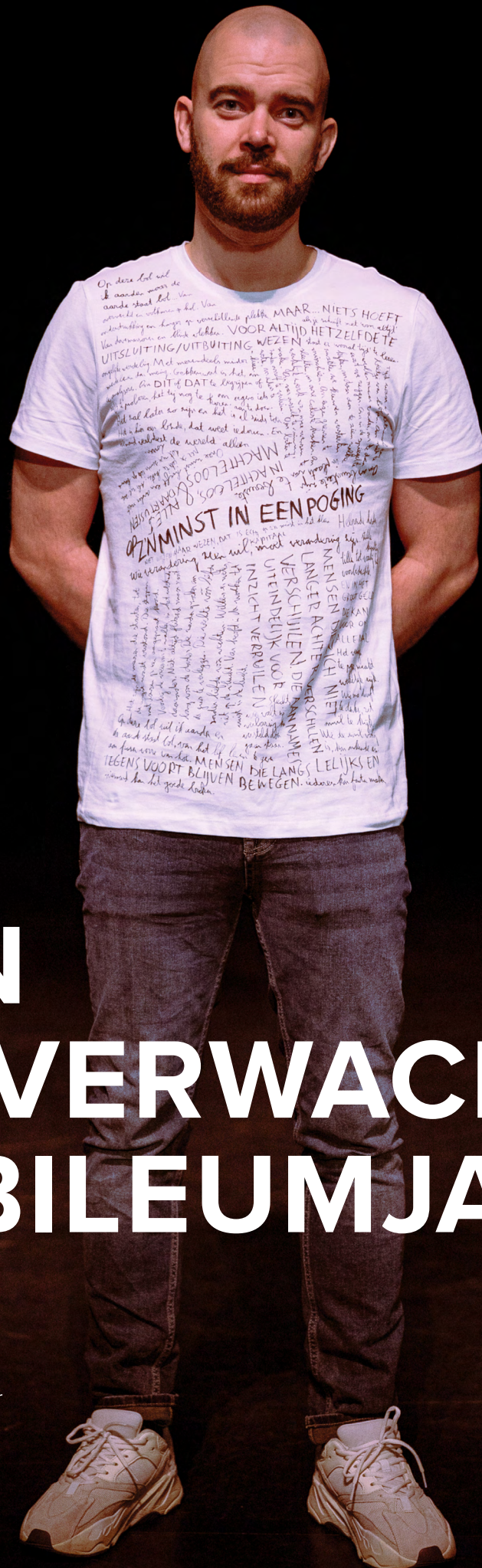
Een onverwacht jubileumjaar	3
Samen leven met corona	5
Rondje langs hoopgevende velden	8
ASN Bank wil groeien; waarom en hoe?	11
Dit beloven we onze klanten	13
De basis: ons duurzaamheidsbeleid	15
Duurzaamheidsbeleid in de praktijk	21
Activiteiten voor mensenrechten	24
Nieuwe route naar klimaatpositief	28
Aandacht voor krimpende natuur	32
Samen bereiken we meer	36
Dit doen we met het geld van klanten	40
Post voor post	44
Maatschappelijke impact	53
Klant en service	57
Kijkje achter de schermen	62
Verslag raad van advies	67

Colofon

Vormgeving: Katja Visser

Tekst: Iwan Oving (Communicatie ASN Bank) & Jonna Tjapkes (Expertisecentrum Duurzaamheid ASN Bank)

Cijfermateriaal: Maudy Stiebing (Controlling ASN Bank)

EEN ONVERWACHT JUBILEUMJAAR

Stadsdichter en schrijver
Derek Otte en zijn
'Ode aan de mens' in de
vorm van een T-shirt.

Het leven is wat je overkomt, terwijl je druk in de weer bent om andere plannen te maken. Het zinnetje, uit een liedje van John Lennon, past goed bij het improvisatievermogen dat Joyce van der Est en Arie Koornneef, directeuren van ASN Bank, dit jaar regelmatig moesten tonen.

Ze hadden plannen gesmeed om het 60-jarige jubileum van ASN Bank met klanten, medewerkers en partners te vieren. En hoe langer de coronapandemie duurde, hoe dichter die plannen in de buurt van de prullenbak kwamen.

Met het oog op de toestand in de wereld geen halszaak natuurlijk, maar wel jammer. Om toch stil te staan bij het jubileum vroegen ze 3 kunstenaars om een kunstwerk te maken. Een kunstwerk voor klanten en mensen die ons geïnspireerd hebben, een **ode aan de mens** is het geworden.

Hoe kijk je terug op 2020?

Arie: 'Met gemengde gevoelens. Het is dit jaar heel goed gegaan met ASN Bank. Veel nieuwe klanten, hoge waarderingcijfers en veel aandacht voor klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. Maar ook een jaar van noodzakelijk afstand houden.'

Een ode aan de mens is een ruime definitie, aan wie dacht je met name?

Joyce: 'Alle klanten die in de afgelopen 60 jaar vertrouwen hebben gehad in de missie van ASN Bank. Ook toen we klein waren en heel veel te bewijzen hadden.'

Joyce van der Est & Arie Koornneef

Houd anderhalve meter afstand 2/3

SAMEN LEVEN MET CORONA

Zorg voor elkaar,
houd 1,5 meter afstand

2020 was een onvoorstelbaar en onvoorspelbaar jaar met een hoofdrol voor het coronavirus. Het virus had invloed op de samenleving, de natuur, de economie en natuurlijk ook op ons bedrijf.

Onze samenleving piepte en kraakte in 2020. Ouderen gingen gebukt onder minder contact, ziekenhuispersoneel en zorgmedewerkers stonden onder grote druk, horecaondernemers en lokale winkeliers maakten zich zorgen over het voortbestaan van hun bedrijf en jongeren werden in hun vrijheid beknot. En voor duizenden Nederlanders bleek corona een dodelijke ziekte. De nabestaanden bleven met veel verdriet achter. Onder hen helaas ook enkele medewerkers van ASN Bank die een familielid aan corona verloren.

Een groep medewerkers kreeg soms ook iets mee van het verdriet van onze klanten. De droefenis van een laatste afscheid op afstand. Klantenservicemedewerkers van onze 'nabestaandendesk' werden gebeld door nabestaanden van aan corona overleden dierbaren. Ze deden wat ze konden om nabestaanden te verlichten bij het afhandelen van bankzaken.

Werkvloer werd thuisvloer

Voor een grote groep ASN'ers veranderde het begrip woonwerkverkeer ingrijpend: tientallen kilometers werden meters. Geen files, geen reistijd maar wel een grijs gebied tussen werk en privé. Het praatje bij de koffieautomaat maakte plaats voor een chatgesprek of een telefoontje.

Noodzakelijke service vanuit Den Haag

Toch was ons kantoor in Den Haag niet 9 maanden op slot. Een groep van circa 20-30 medewerkers kwam wel dagelijks naar kantoor: onder hen de dames van de receptie, [medewerkers van de klantenservice](#) (met telefoondienst), het bedrijfsbureau en het team betalingsverkeer, de kok van het bedrijfsrestaurant en directeur Joyce van der Est.

Natuur blij met lockdown

En wat was het effect van lockdownmaatregelen op de natuur? De eerste lockdown (15 maart – 11 mei 2020) leek aanvankelijk een heilzaam effect te hebben op de natuur. Veel Nederlanders waren blij met de blauwe lucht en het KNMI meldde lagere CO₂-uitstootcijfers. Later in het jaar werd dit positieve nieuws ietwat getemperd door berichten over ongeregelde heden in populaire Nederlandse natuurgebieden.

De vraag wat dit voor effect zal hebben op de opwarming van de aarde zal vooral afhangen van ons leven na de coronacrisis. Pakken we ons pré-coronaleven weer op of er niets is veranderd of gaan we ons leven anders inrichten, met bijvoorbeeld structureel meer thuiswerk en minder vliegverkeer.

Meer weten over dit onderwerp? [Lees het interview van Arie Koornneef en Marjolein Demmers](#) (Natuur & Milieu) over dit onderwerp.

Financiële kant

Ook op onze balans (het overzicht van bezittingen en schulden) had corona dit jaar invloed. Onze stelregel is dat we streven naar een goede verhouding tussen het spaargeld van onze klanten en de duurzame uitzettingen. In 2020 steeg ons beheerd vermogen met maar liefst 15% naar € 14,4 miljard. De stijging had vooral te maken met het feit dat de meeste klanten door corona meer geld op hun rekening hadden staan als gevolg van lagere uitgaven.

Volgens De Nederlandsche Bank was de stijging van de spaarsaldi in Nederland twee keer zo groot als in 2019. Maar dit geeft wel een vertekend beeld van de werkelijkheid. Corona en de maatregelen van het kabinet hebben er ook toe geleid dat grote groepen werkende Nederlanders thuiszaten en minder inkomen kregen en dus inteerden op hun spaargeld.

Nieuwe duurzame financieringsdoelen

Het lijkt zo mooi, een bank die opeens heel veel geld heeft om duurzame dingen mee te doen. En dat is het ook. Maar door zo'n extra onvoorziene groei kan het meeste extra geld niet direct duurzaam worden uitgezet. Omdat bijvoorbeeld nieuwe duurzame financieringen zoals zon- en windprojecten langere doorlooptijden van soms meer dan een jaar kennen. Dat vraagt tijd en extra inspanningen.

Het jaar 2020 was onvoorstelbaar en onvoorspelbaar en toch hebben we weer een stap vooruitgezet in het verduurzamen van de samenleving. Hoe we dat hebben gedaan lees je in dit verslag.

ASN Bank onderdeel van de Volksbank

In dit Jaaroverzicht 2020 gebruiken we regelmatig de naam van de Volksbank. Dit is het moederbedrijf waar ASN Bank, net als de bankmerken BLG Wonen, RegioBank en SNS toe behoort. De Volksbank is een Nederlandse bank gevestigd in Utrecht.

Ook duurzaam

Beter voor elkaar is onze belofte aan Nederland. Het is waar wij samen met onze vier bankmerken voor staan en hoe wij ons onderscheiden binnen het bankenlandschap. We maken deze belofte waar door te bankieren met de menselijke maat en in onze bedrijfsvoering van waarde te zijn voor de klant, de medewerker, de aandeelhouder én de maatschappij. Voor elkaar dus.

Voor de selectie van financieringen en beleggingen hanteert de Volksbank het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank. Ook heeft de Volksbank het voorbeeld van ASN Bank gevolgd waar het gaat om het klimaatdoel en het biodiversiteitsdoel. Het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van ASN Bank ondersteunt het moederbedrijf bij het realiseren van deze doelen.

[Lees meer over de Volksbank en haar merken](#)

RONDJE LANGS HOOPGEVENDE VELDEN

*Dankzij een
helpende
menselijke
hand leven er
nu circa 450
otters in
Nederland.*

Het oplossen van de coronacrisis kreeg voorrang op andere wereld-dossiers als klimaatopwarming, de kloof tussen arm en rijk en de krimpende natuur. Toch was er ook hoopgevend nieuws.

‘**W**e kunnen de coronacrisis zien als een generale repetitie voor wat ons met de klimaatcrisis staat te wachten’, zei de Belgische auteur David van Reybrouck. Hij sprak het zinnetje op een druilerige zondag in mei in het tv-programma Buitenhof. ‘In de afgelopen maanden hebben we gezien dat veel burgers bereid zijn om te luisteren naar beleid, en beleidsmakers bereid zijn om te luisteren naar wetenschappers.’ De Belgische omdenker-schrijver kon het niet laten om stil te staan bij de vooruitgeschoven positie van virologen tijdens de coronapandemie, ‘dat is waarschijnlijk iets waar klimaat-wetenschappers jaloers op zullen zijn’.

Van Reybrouck en zijn ideeën over het mee laten beslissen van burgers komen ook terug in [De lessen van de coronacrisis](#) (pdf – 8 pagina’s). In de tweede editie van Duurzaam Denkbeeld laat Piet Sprengers (manager duurzaamheidstrategie en beleid bij ASN Bank) zien welke ‘coronalessen’ we ook kunnen gebruiken voor het oplossen van de klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en groeiende ongelijkheid. In het stuk is Piet met name positief over het idee van een burgerBEraad (met 150 gelote burgers) voor klimaatvraagstukken, een idee waarmee in Frankrijk al wordt gewerkt.

Piet besluit zijn hoopvolle betoog met een oproep aan burgers: ‘De markt is niet in staat een crisis op te lossen. Vaak veroorzaakt ze of verergert ze die juist. Wij, de burgers, bepalen de toekomst, niet de markt. We moeten een visie ontwikkelen die is gebaseerd op waarden die we belangrijk vinden. De overheid is de regisseur die de noodzakelijke transities mogelijk maakt door kaders te stellen en een visie uit te dragen.’

Klimaatnieuws

Aan nieuwe ideeën was dit jaar geen gebrek. Zo kwam de Jonge Klimaatbeweging met het idee om een Klimaatautoriteit in te stellen. Die treedt op als de bewaker van lange-termijnklimaatbeleid. De Klimaatautoriteit heeft als belangrijkste taak om jaarlijkse plafonds voor CO₂-uitstoot vast te stellen. Uitstootmaxima die geleidelijk dalen naar het doel van 0% in 2050.

In het Verenigd Koninkrijk bestaat al een soortgelijke klimaatbewaker: Committee on Climate Change (CCC). Deze commissie stelt plafonds voor CO₂-uitstoot vast, monitort de voortgang en houdt de politiek bij de les wanneer klimaatdoelstellingen uit zicht raken. Het lijkt te werken, want de Britten realiseerden in 2020 een 38% lagere CO₂-uitstoot en koersen voor 2030 naar 68% minder uitstoot.

Nieuwe president in VS

De overwinning van Joe Biden op Donald Trump is misschien wel het belangrijkste klimaatnieuws van dit jaar. Een van de eerste beloftes die de ‘president elect’ [in november deed](#) was dat de VS weer aan het Akkoord van Parijs gaat deelnemen. Verder wil Biden dat over 15 jaar alle elektriciteit in de VS afkomstig is van windmolens en zonnepanelen. Om dat te realiseren is een bedrag van 2000 miljard dollar gereserveerd.

Vergeet-het-nietje van bedrijfsleven

Steun voor het vasthouden aan klimaatafspraken was er ook: van een grote groep grote en kleine bedrijven. In juni spraken ze, 250 bedrijven sterk, hun steun uit om [duurzaamheid centraal te stellen](#) in de coronaherstelplannen. Ook ASN Bank ondertekende de verklaring met een oproep voor de Nederlandse regering om de EU Green Deal en de doelstellingen uit het Parijsakkoord scherp in het vizier te houden.

Milieuedefensie vs Shell

In de laatste maand van het jaar startte de rechtszaak van Milieuedefensie tegen Shell. De zaak is aangespannen door zeven milieuorganisaties en ruim 17.000 Nederlanders. Rogier Cox is aanvoerder van het advocatenteam van Milieuedefensie. Hij was ook nauw betrokken bij de gewonnen [klimaatrechtszaak](#) van Urgenda tegen de Nederlandse staat. In deze zaak eist Milieuedefensie dat Shell zijn CO₂-uitstoot in 2030 met 45%

vermindert ten opzichte van die in 2019. Dit is in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs. In mei 2021 wordt de uitspraak in deze zaak verwacht. In januari 2021 deed de rechter al uitspraak in een andere rechtszaak van Nigeriaanse boeren tegen Shell, een zaak waarbij Milieudefensie eveneens een belangrijke rol speelt.

Biodiversiteitsnieuws

Na de drukke maand september, waarin we samen met andere banken een **belofte aan de natuur** deden, kregen we het verzoek van het VPRO-programma Tegenlicht om mee te werken aan een artikel over biodiversiteit. Roel Nozeman, senior adviseur biodiversiteit bij ASN Bank, sloot het artikel af met een oproep aan de overheid: 'Het probleem is dat we een economisch systeem hebben waar je niet wordt afgerekend als je de natuur beschadigt. Daarom zou er ook vanuit de overheid strenge regelgeving moeten komen, om zo bedrijven die een negatieve impact hebben juridisch aansprakelijk te stellen.'

Statiegeld op plastic flesjes

Na een langdurige discussie werd in 2020 bekend dat er **statiegeld wordt ingevoerd** op kleine plastic flesjes. Voor een flesje wordt vanaf 1 juli 2021 een prijs van 15 eurocent gerekend (bij aankoop) en teruggegeven (bij inlevering).

In oktober keurde de ministerraad conceptregelgeving voor het statiegeld op blikjes goed. Na goedkeuring door de Raad van State en het parlement is deze wetgeving definitief. Wanneer de zwerfafvalcijfers niet met minimaal 70% dalen (ten opzichte van het gemiddelde in 2016 en 2017) wordt in 2021 besloten het statiegeld op blikjes in te voeren. Dan is er nog minimaal één jaar nodig waarin winkels dit proces goed kunnen inrichten.

Comeback van de otter

Op de laatste dag van 2020 eindigde dagblad Trouw het jaar doelbewust positief met een **artikel over teruggekeerde diersoorten en planten**. De otter maakte de afgelopen jaren een comeback. Er was in 2002 een helpende hand van de mens voor nodig maar de otterpopulatie telt inmiddels circa 450 dieren. Daarmee is het beestje niet meer bedreigd. Hetzelfde geldt voor bevers en zeehonden.

Mensenrechtennieuws

Goed nieuws over het minimumloon in Nederland. In veel Nederlandse verkiezingsprogramma's is een paragraaf gewijd aan een **verhoging van het minimumloon** (bruto circa € 10 per uur). Ook de VVD is voor een verhoging. Dat de verhoging door een breed front wordt gedragen is volgens Sander Heijne en Hendrik Noten, auteurs van de Nederlandse bestseller Fantoomgroei, eenvoudig te verklaren.

Volgens het schrijversduo is de economische groei sinds 1982 tot nu vooral in de zakken van het bedrijfsleven terechtgekomen. In de zomer van 2019 was het nota bene premier Rutte die deze misstand opmerkte: 'De winsten in de grote ondernemingen klotsen tegen de plinten op. Maar het enige wat echt stijgt binnen die ondernemingen zijn de salarissen van de topmannen. Niet de cao's.' Wordt vervolgd in 2021 dus.

Weeffouten in systeem

Het afgelopen jaar werden de weeffouten in ons globalistisch-kapitalistische systeem goed zichtbaar. Bijvoorbeeld de slechte positie van textielwerkers in landen als India, Bangladesh en Cambodja. Als gevolg van de wereldwijde coronacrisis, strenge lockdowns en de afgenomen koopdrift van Westerse modeconsumenten zaten zij zonder werk thuis.

Om te voorkomen dat mensenrechtenschendingen bij leveranciers van Nederlandse bedrijven plaatsvinden is wetgeving nodig. Daarom hebben we ons als eerste bank aangesloten bij het Initiatief Duurzaam en Verantwoord Ondernemen (**IDVO**). Een brede coalitie van bedrijven, maatschappelijke organisaties, kerken en wetenschappers die zich inzet voor Nederlandse wetgeving die bedrijven verplicht om mensen en natuur in hun productieketens te respecteren. In het hoofdstuk **Activiteiten voor mensenrechten** lees je hier meer over.

ASN BANK WIL GROEIEN; WAAROM EN HOE?

Het klinkt wat tegenstrijdig. We kijken kritisch naar het centraal stellen van economische groei. Maar zelf willen we heel graag groeien. Hoe zit dat?

Sinds onze oprichting in 1960 zetten we ons in om de **duurzaamheid van de samenleving te bevorderen**. Met het geld van onze klanten stimuleren we duurzame vooruitgang. Zo dragen we bij aan een wereld waar mensen veilig en gezond kunnen leven en de natuur wordt beschermd, nu en in de toekomst.

Hoe meer klanten bij ASN Bank bankieren, hoe meer geld we beheren, hoe meer kracht we hebben om duurzame vooruitgang te stimuleren. Onze wens om te groeien is geen doel op zich, maar een middel om meer impact te hebben.

Voor 2025 zijn de 3 groeidoelstellingen:

1. Een miljoen tevreden klanten

We maken 'duurzaam bankieren' voor iedereen bereikbaar en aantrekkelijk. Bereikbaar door heldere, begrijpelijke producten te bieden. En aantrekkelijk door te laten zien dat de producten een goed gevoel én een marktconform rendement opleveren. De tevredenheid van onze klanten meten we af aan de *net promoter score* (NPS). In het hoofdstuk **Klant en service** leggen we uit hoe deze score werkt.

2. Groei van het vermogen onder beheer

Het vermogen onder beheer bestaat voor ASN Bank voornamelijk uit het spaargeld van klanten en de saldi op hun betaalrekeningen. We streven naar een beheerste groei van vermogen onder beheer in relatie tot de uitzettingen, zodat onze balans zich op een financieel gezonde manier ontwikkelt. Dat dit niet altijd lukt blijkt uit de grote groei in 2020.

Met onze balans bedoelen we de totale bezittingen en schulden van ASN Bank. Op deze balans staat niet het geld dat klanten in ASN Beleggingsfondsen hebben belegd. Dat vermogen staat weer op de balans van **ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.**

3. Meer duurzame financieringen

We streven naar groei van onze duurzame financieringen. Dat doen we door projecten in bijvoorbeeld wind- en zonne-energie te financieren én door te beleggen in groene en sociale obligaties. Een deel van deze uitzettingen helpt ons bovendien bij onze doelstelling om in 2030 klimaatpositief te zijn en bij onze doelstelling van een netto positief effect op biodiversiteit.

DIT BELOVEN WE ONZE KLANTEN

*ASN Bank heeft uitzettingen in meerdere zorginstellingen waaronder het hier afgebeelde Catharina Ziekenhuis in Eindhoven.
Foto: Rob Engelaar / ANP*

Klanten kiezen voor ASN Bank omdat ze willen bankieren met respect voor mens, dier en natuur. Maar hoe maken we dit waar? Met de volgende vier beloften.

1. Al onze investeringen zijn duurzaam en daar zijn we transparant over

We zetten het geld dat klanten ons toevertrouwen, alleen uit in landen, bedrijven en projecten die zijn goedgekeurd na toetsing op ons [duurzaamheidsbeleid](#). Dit beleid is online beschikbaar. Alle uitzettingen worden gepubliceerd met naam en bedrag. Daaruit wordt duidelijk dat we geen geld uitzetten in wapen-industrie, kernenergie, kolen, olie en gas. Wel financieren we onder meer overheden, huisvesting, duurzame energie en zorg. Ons duurzaamheidsbeleid is openbaar toegankelijk. Wij delen onze methodieken om duurzame vooruitgang te meten, met andere bedrijven in de sector.

2. Sparen bij ASN Bank draagt bij aan een duurzame wereld

Met het spaargeld van klanten kunnen we de [maatschappij een stukje duurzamer](#) maken. Bovendien hebben we ASN Ideaalsparen en ASN Jeugdsparen gekoppeld aan steun voor duurzame projecten van onze partners. De klant draagt bij aan deze projecten zonder dat het ten koste gaat van rente-inkomsten. Over rente gesproken, die is bij ons en andere banken helaas historisch laag en soms zelfs negatief. Dit heeft te maken met de negatieve rente die de Europese Centrale Bank aan ons berekent.

3. Wij helpen om innovatieve, duurzame ideeën te realiseren

Via het online platform Voor de Wereld van Morgen helpen we innovatieve, duurzame ideeën verder. Daarnaast brengen we zorgvuldig geselecteerde projecten van het crowdfundingplatform OnePlanet-Crowd onder de aandacht van onze klanten. Zo helpen we duurzame (startende) ondernemers aan kapitaal.

4. Duurzaamheid maken we voor iedereen bereikbaar

Duurzame keuzes zo klein en inspirerend mogelijk maken. Daar zijn we van. Dat doen we met [voordewereldvanmorgen.nl](#), onze nieuwsbrief en het magazine Goedgeld. Maar ook bij grotere zaken als het verduurzamen van je woning denken we graag mee: bijvoorbeeld met de duurzame ASN Hypotheek en aanbiedingen van partners als Woningverbeteraars.nl (een website van de Volksbank) en [slimwoner.nl](#).

Eind 2021 rijden er in Nederland naar schatting 58 bussen op waterstof. Vervoerder Keolis gebruikt de waterstofbus voor langere ritten tussen plaatsen als Apeldoorn, Zwolle en Amersfoort.

DE BASIS: ONS DUURZAAM- HEIDSBELEID

Wat is wel duurzaam en wat niet? Het antwoord op dit soort vragen vinden we in ons duurzaamheidsbeleid. In dit hoofdstuk leggen we uit wat dit beleid inhoudt en hoe we het dagelijks in de praktijk brengen.

Ons duurzaamheidsbeleid bouwt voort op het VN-rapport **Our Common Future** uit 1987. De denkers achter dit rapport, onder meer de Noorse oud-premier Gro Harlem Brundtland, riepen wereldleiders al in dit jaar op om voortaan duurzame ontwikkeling na te streven. Duurzame ontwikkeling werd gedefinieerd als ‘een ontwikkeling die tegemoet komt aan de behoeften van het heden, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen’.

Duurzaam geweten

In normale tijden huist het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van ASN Bank op de 2e verdieping van ons kantoor aan de Bezuidenhoutseweg 153. Een afdeling die eind 2020 bestond uit 10 vaste medewerkers en 2 stagiairs. Met het oog op de coronamaatregelen werkten deze medewerkers het grootste deel van 2020 vanuit huis.

De 12 medewerkers, onze duurzaamheidsexperts, brengen het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank in de praktijk. Dat doen ze door bedrijven, projecten en partners te onderzoeken en hun bevindingen te publiceren. Hun expertise wordt gebruikt voor de selectie van beursgenoteerde bedrijven in de ASN Beleggingsfondsen, financiering van duurzame projecten én de keuze van maatschappelijke partners. Ook kijken ze regelmatig kritisch naar ons duurzaamheidsbeleid en breiden ze het uit of passen ze het aan als dat nodig is. Een belangrijke activiteit is tenslotte het aanjagen en verbinden bij duurzame dossiers. Verderop in dit hoofdstuk vind je er meer informatie over.

Zo ver reikt ons beleid

Het ECD bereidt het duurzaamheidsbeleid voor. Op advies van het ECD beslist de directie van ASN Bank over aanpassingen in, of uitbreidingen van het duurzaamheidsbeleid.

ASN Bank

Het duurzaamheidsbeleid geldt bij ASN Bank voor:

- alle financieringen en beleggingen van ASN Bank;
- de keuze van maatschappelijke partners waarmee ASN Bank samenwerkt;
- de keuze van projecten voor de ASN Bank Wereldprijs.

ASN Beleggingsfondsen

De beheerder van de ASN Beleggingsfondsen, ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), deelt de missie van ASN Bank. Het duurzaamheidsbeleid van ABB is gebaseerd op dat van ASN Bank. Dit beleid vormt de basis van de beslissingen die ABB neemt over:

- goed- en afkeuring van bedrijven, landen en projecten voor het beleggingsuniversum;
- stemmen op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin de ASN Beleggingsfondsen beleggen;
- engagement met bedrijven in het beleggingsuniversum.

Verder volgt de Volksbank het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank.

Pijlers van ons duurzaamheidsbeleid

ASN Bank wordt wel eens een groene bank genoemd. En toch hebben we een rode eekhoorn in ons logo. Die kleur is niet willekeurig gekozen. In 1960 werden we namelijk opgericht door een vakbond. In die tijd maakten we ons sterk voor de rechten van arbeiders en mensenrechten in het algemeen. Tegenwoordig is mensenrechten één van de drie pijlers van ons duurzaamheidsbeleid. De andere twee, passend bij onze ‘groene’ uitstraling, zijn klimaat en biodiversiteit. Voor elke pijler zijn criteria geformuleerd waar we al onze beleggingen en financieringen aan toetsen en elke pijler heeft zijn eigen langetermijndoel.

Mensenrechten

ASN Bank onderschrijft dat mensenrechten universele waarden zijn. Zij gelden overal, altijd en voor iedereen. Hun doel is de menselijke waardigheid van iedere mens te beschermen. Rechtvaardigheid, vrijheid en gelijkheid staan voorop. Ons [mensenrechtenbeleid](#) (pdf - 25 pagina's) is daarom gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de internationale standaarden die daarvan zijn afgeleid. Een voorbeeld van zo'n standaard zijn de *Guiding Principles on Business & Human Rights* (richtlijnen voor bedrijfsleven en mensenrechten) van de VN.

Samen met de Volksbank

In 2018 en 2019 publiceerde de Volksbank een Engelstalig [Mensenrechtenverslag](#). De update van dit verslag is opgenomen in het ESG-rapport van de Volksbank.

In het hoofdstuk [Activiteiten voor mensenrechten](#) lees je meer over ons langetermijndoel en onze activiteiten in 2020.

Klimaat

In de historie van de aarde verandert het klimaat regelmatig. Op dit moment gebeurt dat hoofdzakelijk door activiteiten van de mens: de aarde warmt op door uitstoot van broeikasgassen. In ons [klimaatbeleid](#) (pdf - 20 pagina's) onderschrijven we de rapporten van het International Panel on Climate Change (IPCC) over de onderbouwing van de opwarming van de aarde door de mens. Ook baseren we ons op het Klimaatakkoord van Parijs (2015). Als duurzame organisatie willen wij bijdragen aan het behoud van een veilig, leefbaar en stabiel klimaat voor mens en natuur, en de inmiddels onvermijdbare gevolgen van klimaatverandering beperken.

In het hoofdstuk [Nieuwe route naar klimaatpositief](#) lees je meer over ons langetermijndoel en krijg je een verslag van onze activiteiten in 2020.

Biodiversiteit

Wereldwijd neemt de biodiversiteit snel af, voornamelijk door toedoen van de mens. ASN Bank wil als duurzame bank bijdragen aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit en van ecosystemen. In ons [biodiversiteitsbeleid](#) (pdf -20 pagina's) willen we de bedreigingen voor biodiversiteit terugdringen en bijdragen aan het herstel.

In het hoofdstuk [Aandacht voor krimpende natuur](#) lees je meer over ons langetermijndoel en over onze activiteiten in het afgelopen jaar.

Sleutelen aan duurzaamheidsbeleid

Ons duurzaamheidsbeleid is niet in steen gebeiteld en eigenlijk nooit af. Dat komt doordat de wereld om ons heen continu verandert en onze inzichten soms ook. Hieronder vind je een overzicht van nieuw beleid en gewijzigd beleid.

Mensenrechten

Gendergelijkheid, en dan vooral de gelijkheid tussen mannen en vrouwen, was al onderdeel van ons non-discriminatiebeleid. Omdat we dit een belangrijk onderwerp vinden, hebben we ervoor gekozen om dit onderwerp ook nog apart te omschrijven. Bedrijven moeten beleid hebben om genderdiscriminatie, waaronder ook geweld en intimidatie, tegen te gaan. Daarnaast is het goed als bedrijven stappen ondernemen om de loonkloof tussen mannen en vrouwen te verkleinen en ontwikkelingsmogelijkheden bieden om zo gelijke toegang tot senior-posities te bevorderen. Een ambitieuze doelstelling van minimaal 40% vrouwen in senior-posities past daarbij.

Daarnaast hebben we aan de paragraaf dwangarbeid een nieuwe passage toegevoegd met het oog op de dubieuze rol die arbeidsbemiddelingsbureaus kunnen spelen. De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) maakt zich zorgen over de groeiende rol van intermediairs die buiten wet- en regelgeving handelen en soms misbruik maken van laaggeschoolde arbeidsmigranten. Deze kwetsbare groep moet bijvoorbeeld hoge aanwervingskosten terugbetalen of hun paspoort inleveren.

Als laatste is het ketenbeleid in het **Mensenrechtenbeleid** (pdf – 25 pagina's) uitgebreid met gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Dit was ingegeven door de *saliency risk analyse* die gedaan is voor het Mensenrechtenrapport uit 2018.

Biodiversiteit

We hebben ons **biodiversiteitsbeleid** (pdf – 20 pagina's) geactualiseerd op basis van nieuwe rapporten. Zoals het in 2019 gepubliceerde IPBES-rapport, het eerste rapport sinds 2005 waarin op mondiaal niveau de status van biodiversiteit in kaart is gebracht. Het IPBES – Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services – is het belangrijkste onafhankelijke orgaan van de Verenigde Naties op het gebied van biodiversiteit.

Voor palmolie hebben we onze duurzaamheidscriteria aangepast. Het 'oude' beleid voor palmolie concentreerde zich op twee zaken: een lidmaatschap van de Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO) en beleid voor de inkoop van palmolie. In het nieuwe beleid mijden we investeringen of beleggingen in palmolieproducenten en raffinaderijen. Investeren of beleggen in afnemers van palmolie of bedrijven die palmolie verwerken in hun producten is toegestaan, mits de palmolie duurzaam wordt verkregen. We eisen niet alleen een RSPO-lidmaatschap, maar hebben nu ook eisen op het gebied van transparantie. Bedrijven scoren hoger als ze een actuele lijst met klachten en een lijst met leveranciers publiceren.

Nieuw in het biodiversiteitsbeleid is het thema waterschaarste. Hierbij stellen we eisen aan bedrijven met fabrieken in gebieden waar waterschaarste heerst. We verwachten van deze bedrijven dat ze **verantwoord omgaan met het aanwezige water**. Ze beperken en beheersen hun watergebruik en zorgen ervoor dat hun watergebruik een minimale impact heeft. In gebieden met waterschaarste doen ze dat bijvoorbeeld door maatregelen uit te voeren die volgen uit een effectrapportage. Ook houden ze rekening met de waterbehoeften van de lokale bevolking en ecosystemen. Daarnaast moeten de bedrijven vervuiling voorkomen, bijvoorbeeld met behulp van een waterbeheersysteem. Zo'n systeem kan hergebruik van water bevorderen en lozing van vervuild water voorkomen.

Lees ook **Ons water raakt op omdat het te goedkoop is**.

Circulair ondernemen

We willen de **circulaire economie bevorderen** en ontwikkelden hiervoor nieuw beleid. Dit vervangt onder meer het beleid over afvalverwerking uit 2009, maar heeft een veel bredere insteek. Het doel is grondstoffen optimaal te gebruiken en hergebruiken. Dat geldt voor zowel hernieuwbare grondstoffen (bijvoorbeeld hout en landbouwproducten) als niet-hernieuwbare grondstoffen (zoals metalen en mineralen). Afval bestaat niet, want grondstoffen worden telkens opnieuw ingezet.

Duurzame energie

In december 2020 publiceerden we een nieuw beleidsstuk: **Duurzame Energie**. Hierin behandelen we ons beleid ten opzichte van zonne-energie, windenergie, energie uit biomassa, geothermie (aardwarmte) en kernenergie. Ons standpunt ten opzichte van **kernenergie** is onveranderd: we investeren nog steeds niet in kernenergie vanwege de duurzaamheidsrisico's, het afval en de veiligheid.

Het beleidsstuk bestaat grotendeels uit een samenvoeging van al bestaand beleid, dit is op punten herschreven, aangevuld met criteria voor projecten buiten Nederland en voor sommige stukken betreft het een uitwerking en onderbouwing van het staande beleid.

Het beleid voor dammen en waterkrachtcentrales hebben we aangepast. Zo is de grootte van de dam niet langer een criterium. We kijken nu vooral of er een strategie bestaat waarin biodiversiteit in elke fase van de levenscyclus van de dam(men) wordt beschermd. Heeft het bedrijf dat de dam aanlegt of beheert zo'n strategie niet, dan is het project niet geschikt om te financieren of in te beleggen. Ook toegevoegd als criterium zijn de IFC Performance Standaarden 5 en 6. Bij deze standaarden wordt onder meer gekeken naar landverwerving, biodiversiteit en duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen. Nieuw is tenslotte het hoofdstuk over energie-infrastructuur dat ingaat op energienetten en energiedragers zoals elektra en waterstof.

Consumentenveiligheid

Het nieuwe beleidsstuk **Consumentenveiligheid** (pdf – 13 pagina's) is samengesteld uit bestaand beleid. Omdat we het een belangrijk thema vinden hebben we dit beleid losstaand geformuleerd. Je vindt erin terug dat we niet investeren in bedrijven die alcohol, tabak en gokspelen produceren en exploiteren. Maar ook dat we het belangrijk vinden dat consumenten producten veilig kunnen gebruiken. Bedrijven zijn er verantwoordelijk voor dat zij veilige producten op de markt brengen en eerlijke informatie verstrekken.

Belastingontwijking

Al een aantal jaren hebben we belastingbeleid, met daarin ook criteria voor belastingontwijking. We willen niet beleggen in bedrijven waar ernstige en/of stelselmatige controversen naar boven komen met betrekking tot het betalen van belastingen. Bij analyses van bedrijven was het in de praktijk lastig om een duidelijke grens te trekken tussen wat wel en wat niet onder ernstige belastingontwijking valt. Over dit onderwerp hebben we uitvoerig gesproken met de **Raad van Advies**.

In de beleidsupdate Belastingontwijking hebben we die gradaties in belastingontwijking gedefinieerd. We maken hierbij gebruik van de 'vier rode vlaggen' van de PRI (Principles for Responsible Investment). Is het bedrijf veroordeeld voor belastingontwijking, verstrekt het geen informatie over belastingafdracht, heeft het dochterbedrijven in belastingparadijsen zonder dat het daar ook echt activiteiten ontplooit of bestaat er een groot verschil tussen de verwachte belastingdruk en de daadwerkelijke belastingdruk? Als het antwoord op deze vier vragen ja is, dan heeft het bedrijf vier rode vlaggen en is het niet welkom in ons beleggingsuniversum. Dit beleid is onderdeel van het beleidsdocument **Bestuur & beleid** (pdf – 19 pagina's).

Transport

Het **transportbeleid** (pdf – 12 pagina's) heeft een grote update gehad; het oude beleid stamde namelijk nog uit 2010. Veel criteria zijn hetzelfde gebleven, we investeren of beleggen niet in producenten van transportmiddelen die werken op verbrandingsmotoren. We hebben diverse investeringscriteria toegevoegd: bijvoorbeeld wat betreft waterstof, hybride auto's en elektrische vliegtuigen. Ook is er aandacht voor kansrijke ontwikkelingen, zoals de groeiende rol van het openbaar vervoer en de mondiale aandacht voor fietsen.

Plasticbeleid

We hebben ons in 2019 geïntroduceerde **plasticbeleid** vernieuwd. Hoewel de uitgangspunten grotendeels gelijk zijn gebleven, ziet het beleidsstuk er toch heel anders uit. Zo hebben we onze op circulariteit gebaseerde visie nadrukkelijker opgenomen, onze afwegingen duidelijker uitgelegd en ook nieuwe informatie toegevoegd. Ook hebben we de absolute en relatieve criteria algemener geformuleerd; ze gelden nu wereldwijd en voor alle sectoren.

Waardering van Eerlijke Bankwijzer

In oktober 2020 publiceerde de Eerlijke Bankwijzer de resultaten van de tweejaarlijkse **beleidsupdate** over het duurzaamheidsbeleid van banken. De Volksbank scoort bij dit onderzoek op alle vijftien onderzochte thema's goed en gemiddeld het beste met twee keer een 8, zeven keer een 9 en zes keer een 10. We zijn trots op deze erkenning omdat het ECD van ASN Bank, zoals eerder aangegeven, verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en invoering van het duurzaamheidsbeleid dat geldt voor de Volksbank en haar merken.

SDG's en ons duurzaamheidsbeleid

Met ons duurzaamheidsbeleid dragen we bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn de in 2015 door de VN vastgestelde duurzame ontwikkelingsdoelen voor 2030. In totaal zijn het er 17 en ze staan afgebeeld in een taart met 17 punten. Het eerste doel luidt 'Einde aan armoede', het 17e doel 'Partnerschap' om doelen te bereiken. De 17 SDG's zijn verder uitgewerkt in 169 onderliggende subdoelen. Alle 17 SDG's komen aan bod in ons duurzaamheidsbeleid. Lees er meer over in de [Handleiding ASN Duurzaamheidscriteria](#) (pdf – 77 pagina's).

In de hoofdstukken waarin we terugblikken op onze activiteiten voor [mensenrechten](#), [klimaat](#) en [biodiversiteit](#) kun je per thema zien welke SDG's hieraan gekoppeld zijn.

- 1 EINDE AAN ARMOEDE
- 2 EINDE AAN HONGER
- 3 GEZONDHEID EN WELZIJN
- 4 GOED ONDERWIJS
- 5 VROUWEN EN MANNEN GELIJK
- 6 SCHOON DRINKWATER EN GOEDE SANITAIRE VOORZIENINGEN
- 7 DUURZAME EN BETAALBARE ENERGIE
- 8 FATSOENLIJKE BANEN EN ECONOMISCHE GROEI
- 9 INNOVATIE EN DUURZAME INFRASTRUCTUUR
- 10 MINDER ONGELIJKHEID
- 11 VEILIGE EN DUURZAME STEDEN
- 12 DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
- 13 KLIMAATVERANDERING AANPAKKEN
- 14 BESCHERMING VAN ZEEËN EN OCEANEN
- 15 HERSTEL ECOSYSTEMEN EN BEHOUD BIODIVERSITEIT
- 16 VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
- 17 PARTNERSCHAPPEN VOOR DE DOELEN

DUURZAAM- HEIDSBELEID IN DE PRAKTIJK

*Met Samsung Electronics
is in 2020 engagement
gevoerd op het gebied
van mensenrechten.*

Op drie manieren oefenen wij invloed uit op beursgenoteerde bedrijven: door ze goed of af te keuren voor ons beleggingsuniversum, door de dialoog aan te gaan (engagement) en door te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen.

Selectie

Op basis van duurzaamheidsonderzoek van ASN Bank selecteert ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) de ondernemingen en landen waarin de ASN Beleggingsfondsen beleggen en de projecten die zij financieren. ASN Bank selecteert de projecten, overheden en instellingen waarin zij het spaargeld uitzet. De selectie vindt plaats op basis van onze gezamenlijke duurzaamheidscriteria.

Dit onderzoek is een van de kernprocessen waarmee wij onze missie vormgeven. Het is een intensief, grondig proces, dat plaatsvindt volgens een vaste procedure. Bij het onderzoek gebruiken we informatie van bedrijven of landen, gespecialiseerde onderzoeksinstellingen, media en niet-gouvernementele organisaties. Ondernemingen, instellingen, projecten en nationale overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria worden goedgekeurd en toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum.

Ondernemingen en staatsobligaties

Goedgekeurde beursgenoteerde bedrijven worden elke 4 jaar opnieuw onderzocht. Gedurende die periode houden we voortdurend bij of er sprake is van misstanden bij ondernemingen. Als dit aanleiding geeft om de toetsing te vervroegen, doen we dat.

In 2020 hebben we 208 beursgenoteerde bedrijven onderzocht. Het ging hierbij om bedrijven die nog geen deel uitmaakten van het beleggingsuniversum of bedrijven uit het ASN Beleggingsuniversum die opnieuw werden onderzocht. Het beleggingsuniversum bestond aan het einde van 2020 uit 347 beursgenoteerde bedrijven. Dit zijn er 15 meer dan aan het einde van 2019.

ASN Bank zet een deel van het spaargeld uit in staatsobligaties. Ook de ASN Beleggingsfondsen beleggen in staatsobligaties. Eens in de twee jaar toetsen we de landen die staatsobligaties uitgeven, aan de duurzaamheidscriteria.

In 2020 onderzochten we 199 landen. We beantwoordden eerst de vraag of zij voldoen aan onze uitsluitingscriteria op het gebied van:

- mensenrechten: is er sprake van misdrijven tegen de menselijkheid (marteling, genocide en slavernij), de doodstraf en oorlogsmisdaden (kindsoldaten en controversiële wapens)?
- klimaat: heeft het land het Akkoord van Parijs geratificeerd?
- biodiversiteit: heeft het land verscheidene verdragen op het gebied van biodiversiteit geratificeerd?

Uit de overgebleven landen hebben we de landen geselecteerd die het beste presteren op de duurzaamheidscriteria die aansluiten op de drie duurzaamheidspijlers. De landselectie leidde in 2020 niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum.

Lees meer over het [ASN Beleggingsuniversum](#).

Engagement

Namens ABB voert ASN Bank een dialoog met beursgenoteerde bedrijven waar de ASN Beleggingsfondsen in beleggen. We gaan in gesprek met bedrijven en instellingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren. Dit is vooral het geval als we vermoeden dat een bedrijf niet meer voldoet aan de duurzaamheidscriteria. Bijvoorbeeld omdat het bedrijf negatief in het nieuws is met misstanden. Of omdat het onvoldoende beleid heeft op bepaalde gebieden. Wij nemen daarover contact op met het bedrijf. Als de gewenste reactie uitblijft, wordt het bedrijf uit het universum verwijderd.

Engagement met farmabedrijven

Het ECD is namens de ASN Beleggingsfondsen sinds 2015 in gesprek met farmaceutische bedrijven. De farmaceutische bedrijven die deel uitmaken van ons beleggingsuniversum hebben een goed duurzaamheidsbeleid, maar zijn ook veelvuldig betrokken bij controverses over verschillende klantveiligheidsvraagstukken. In 2019 is na bespreking van het evaluatierapport van Sustainalytics en eerdere gesprekken van het ECD met farmabedrijven besloten dat we met zes bedrijven de dialoog voortzetten, zij het minder intensief dan in de voorgaande jaren. Het gaat om: Astellas Pharma, AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Novo Nordisk, Merck KGaA en Orion.

Net als in de voorgaande jaren hebben we voor deze zes bedrijven in samenwerking met Sustainalytics een scorekaart opgesteld om de voortgang van de bedrijven te meten. Deze zijn aan het eind van het jaar voor feedback met de bedrijven gedeeld en zullen na analyse van hun reacties in het eerste kwartaal van 2021 worden gepubliceerd. Voortaan gaan we elke twee jaar een scorekaart opstellen. De volgende ronde van scorekaarten wordt in 2022 gepubliceerd.

Samen tegen corona

In 2020 heeft de dialoog zich ook gericht op de coronapandemie. Op initiatief van Achmea Investment Management hebben wij samen met een grote groep Nederlandse en internationale beleggers een *investor statement* opgesteld. Daarin hebben we farmaceutische bedrijven aangespoord om nauw samen te werken in de strijd tegen het coronavirus.

Ook hebben we de bedrijven nog eens gewezen op hun grote verantwoordelijkheid bij de ontwikkeling en wereldwijde distributie van het coronavaccin. En we hebben onderstreept dat die verantwoordelijkheid niet samengaat met de handhaving van octrooien, buitensporige prijzen, het verbergen van relevante onderzoeksdata en het verkrijgen van marktexclusiviteit. Samen met andere investeerders die de investeerdersverklaring hebben ondertekend, hebben we gesprekken gevoerd met AstraZeneca en Novo Nordisk.

Lees meer over het engagement met de [farmaceutische sector](#).

Stemmen

De ASN Beleggingsfondsen hebben stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin zij beleggen. Bij het stemmen gaan zij uit van de missie en duurzaamheidscriteria van ASN Bank en ABB, die zijn gevat in het stembeleid van ABB. Zij stemmen bijvoorbeeld voor meer diversiteit in het bestuur van een onderneming. En tegen bonussen van bestuurders waaraan geen doelstellingen op het gebied van duurzaamheid zijn gekoppeld.

Khine Thazin (22) houdt in de fabriek het aantal geproduceerde kledingstukken per uur bij. Foto uit de serie 'Made by ME' van Chris Bode waarmee FNV Mondiaal en ASN Bank aandacht vragen voor een leefbaar loon in de kledingindustrie.

ACTIVITEITEN VOOR MENSEN- RECHTEN

We hebben het afgelopen jaar aandacht gevraagd voor de moeilijke positie van textielwerkers. Ook namen we deel aan een brede coalitie die pleit voor wetgeving om duurzaam ondernemen eerder regel dan uitzondering te maken. En we dachten na over het opschroeven van de druk op kledingbedrijven om in 2030 een leefbaar loon in de aanvoerketen mogelijk te maken.

Onverminderde focus op lonen in kledingketens

Het afgelopen jaar was een rampjaar voor textielwerkers in lage-inkomenslanden. Doordat de Westerse consument minder kleding kocht, trokken kledingconcerns hun orders in. Veel textielarbeiders raakten hierdoor hun werk en hun inkomen kwijt. In lage-inkomenslanden als Bangladesh en Vietnam is geen werk hebben minstens zo levensbedreigend als het coronavirus.

Als voorzitter van het in 2018, mede door ons, opgerichte Platform Living Wage Financials (PLWF) hebben we de kledingbedrijven nog eens extra aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Dat deden we met een **algemene verklaring** en een aan de kledingbedrijven geadresseerde brief.

De reacties op onze oproep waren wisselend. Een grote groep kledingbedrijven met genoeg financiële reserves ondernam actie. Onder meer door inkooporders door te laten gaan of orders aan te passen met het oog op de veranderde consumentenvraag (geen jurken of pantalons maar makkelijke broeken en sweatshirts). Daarnaast hielpen sommige bedrijven bij het *corona-proof* maken van werkruimtes. De meeste overigens pas na publieke druk. Enkele bedrijven verkeerden zelf in zwaar weer en hadden niet de financiële middelen om textielwerkers te ondersteunen.

Ons doel

In 2030 heeft de kledingindustrie alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in haar keten mogelijk te maken.

Hiermee leveren we een bijdrage aan 9 duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN.

Waarom nog steeds zo belangrijk?

Van een leefbaar loon kan een werknemer zijn of haar gezin voeden, de huur van een huis betalen, onderwijs voor kinderen en medische zorg betalen en misschien nog een beetje sparen. Van een minimumloon lukt dit niet lang niet altijd. Een leefbaar loon kan een katalysator zijn voor de verbetering van andere arbeidsomstandigheden, zoals het terugdringen van buitensporig overwerk en kinderarbeid. In veel kledingproducerende landen kunnen de lonen helaas nog niet als leefbaar loon worden aangemerkt. Daarom werken we samen met de kledingindustrie aan de verwezenlijking van ons langetermijndoel. De kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Maar zorgen ze er ook voor dat textielwerkers in de aanvoerketen een leefbaar loon ontvangen? Dat helaas nog niet. Daarom blijven we invloed uitoefenen om ons langetermijndoel te halen.

Onze activiteiten in 2020

Meaningfull engagement

Als duurzame bank willen we een bijdrage leveren aan het verduurzamen van de economie. Dat doen we van oudsher door niet te investeren in wapen- en oliebedrijven. Een andere strategie is de dialoog aangaan met een bedrijf. Dat deden we tot nu toe vooral op ad-hocbasis, om controverses en problemen op korte termijn op te lossen. Het nadeel van deze twee strategieën is dat ze geen systematische veranderingen brengen.

Daarom introduceerden we in 2020 samen met de partners van de PLWF de term *meaningfull engagement* (betekenisvolle betrokkenheid). In het kort bestaat het uit het stellen van een langetermijndoel, het bepalen van tussentijdse te bereiken mijlpalen, het uitvoeren van eigen gedetailleerd onderzoek dat gegevens van dienstverleners aanvult. Waar mogelijk doen we dit samen met andere financiële organisaties.

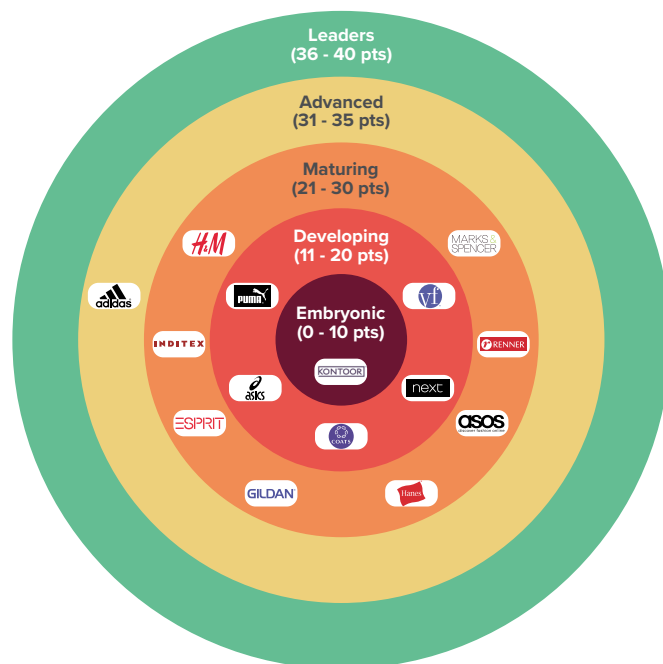
Blijkt gaandeweg dat het bedrijf geen vooruitgang boekt in de richting van de duidelijke mijlpalen die zijn vastgesteld, dan kunnen escalatiemaatregelen en desinvestering volgen. Kortom: zinnvolle betrokkenheid om onze invloed als financiële instellingen optimaal te benutten. Deze aanpak werd in februari 2020 gepresenteerd tijdens het OECD-forum over mensenrechten in de kleding- en schoenensector in Parijs.

Uitkomsten onderzoek 2020

Met ons langetermijndoel is deze aanpak van *meaningfull engagement* niet nieuw voor ons. In het jaarlijkse leefbaarloononderzoek hebben we, in nauw overleg met accountantsbedrijf Mazars, de weging van de interviewvragen iets aangepast om het lastiger te maken voor bedrijven om punten te scoren. Ook hebben we een categorie *advanced* toegevoegd tussen de hoogste categorie *leaders* en *maturing*.

Duurzaamheidsonderzoekers van ASN Bank hebben dit jaar in een periode van 4 maanden 15 bedrijven uitvoerig onderzocht. Het **leefbaarloononderzoek** (Engelstalige pdf, 7 pagina's) bestond zoals gebruikelijk uit research op basis van het jaarverslag, beleidsdocumenten en een interview. We voerden het vraagesprek met elk bedrijf via een videovergadertool met medewerkers verantwoordelijk voor de inkoop van het hele concern en/of mensenrechten. Omdat het gesprek het jaarverslag van 2019 als basis had, kwam het negatieve effect van de coronapandemie nog niet naar boven.

Alles bij elkaar genomen zijn we gematigd positief over de in 2020 behaalde scores. Slechts één bedrijf (Adidas) zit in de vierde fase (advanced). De overige dertien bedrijven bevinden zich nog in fase twee en drie en het Amerikaanse bedrijf Kontoor (bekend van jeansmerken Lee en Wrangler) zit nog in de eerste fase.

Bron: pagina 4 leefbaarloononderzoek

Braziliaanse winkelketen

Een bedrijf dat ons in 2020 positief verraste, is het Braziliaanse Lojas Renner. Het bedrijf verkoopt met drie winkelformules en in totaal ruim 300 winkels kleding, sportkleding, accessoires en parfum. Tijdens het interview gaf het blijk van veel betrokkenheid bij het onderwerp leefbaar loon. Lojas Runner laat meer dan 60% van zijn kleding in Brazilië produceren en specifiek in regio's die bekend staan om hun relatief goede

arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden. Het bedrijf laat zien graag te willen leren van de voorlopers. Zo nam het contact op met het hoofdkantoor van Adidas om te leren van zijn aanpak bij de loonkloofanalyse van leveranciers.

Online congres goed bezocht

In oktober organiseerde PLWF een online congres verdeeld over 2 dagen. Maar liefst 130 personen namen actief deel aan presentaties over leefbaar loon, 20 bezoekers meer dan tijdens het fysieke evenement in 2019. Verder genereerde het online congres publiciteit, bijvoorbeeld een artikel in [dagblad Trouw](#).

Stop discriminatie LBHTI'ers

Samen met ons moederbedrijf de Volksbank tekenden wij het afgelopen jaar een gedragscode voor het bestrijden van discriminatie van LBHTI'ers (lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en interseksue personen). [Bedrijven over de hele wereld](#) deden hetzelfde.

Bij duurzame onderzoeken wordt kritisch gekeken of een bedrijf beleid heeft om discriminatie op de werkvloer tegen te gaan. Van Irina van der Sluijs, senior adviseur mensenrechten bij ASN Bank, mag dit nog een stap verder gaan: 'We gaan intern onderzoeken of het mogelijk is om bedrijven te checken op specifiek antidiscriminatiebeleid, bijvoorbeeld toegespitst op LBHTI'ers.'

IMVO-Convenant

Je als bank inzetten voor naleving van mensenrechten gaat vooral om de krachten bundelen en verbinden. Dat is ook wat we drie jaar hebben gedaan in de werkgroep [IMVO](#) (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) van de Nederlandse Vereniging van Banken. De looptijd zit erop maar ons werk nog niet. Daarom gaan we erover nadenken hoe we binnen ASN Bank én binnen de Volksbank naleving van mensenrechten in bedrijfsketens kunnen meten en volgen, in beleggingen én in financieeringen. Wij blijven in NVB-verband deelnemen aan de werkgroep die zich inzet voor verantwoord ondernemen.

Samen met het IDVO

Als eerste bank in Nederland zijn we in 2020 toegetreden tot het Initiatief Duurzaam en Verantwoord Ondernemen (IDVO). Een groep van bedrijven, maatschappelijke organisaties, kerken en wetenschappers die zich inzet voor Nederlandse wetgeving die bedrijven verplicht om mensen en natuur in hun productieketens te respecteren. Begin december deed het IDVO een oproep aan de Tweede Kamer voor transparant beleid in het bedrijfsleven, met respect voor mens en milieu. Aanleiding was een debat over een nieuwe initiatiefwet voor maatschappelijk en verantwoord ondernemen.

Steeds meer landen wereldwijd introduceren MVO-wetgeving. Zo hebben Frankrijk, Australië, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten wetgeving die richting geeft aan MVO-beleid. Ook in Duitsland en Finland werken de regeringen aan een wetsvoorstel.

Als het aan ASN Bank ligt, blijft Nederland niet achter. Irina van der Sluijs: 'De Nederlandse regering wil graag Europese wetgeving, alleen duurt het nog jaren voor het zover is. Verandering is nu nodig en Nederlandse wetgeving is sneller te realiseren dan Europees beleid. Bovendien helpt het in de vorming van Europees beleid als Nederland al juridische ervaring heeft op dit gebied.'

Meer informatie

Wil je weten hoe wij ons sterk maken voor mensenrechten? Lees er meer over op asnbank.nl.

NIEUWE ROUTE NAAR KLIMAAT- POSITIEF

De houten toren Mjøstårnet in Noorwegen is een voorbeeld van biobased bouwen. Het gebouw van achttien verdiepingen is 85,4 meter hoog en is daarmee het hoogste houten gebouw ter wereld. In de torenflat zijn onder meer een hotel, kantoren en appartementen gevestigd.

Foto: Voll Arkitekter AS + Ricardo Foto

We hebben een zeer ambitieuze klimaatdoelstelling voor 2030: klimaatpositief zijn met al onze activiteiten. Om die doelstelling te halen zijn we in 2020 op zoek gegaan naar nieuwe mogelijkheden om niet alleen CO₂-uitstoot te vermijden, maar ook daadwerkelijk CO₂ uit de lucht te nemen. We kwamen terecht bij *biobased* bouwen: bouwen met hout en andere in de natuur continu verkrijgbare materialen. Het gaat Nederland helpen om koolstofvrij te worden.

In 2020 stonden we naast ons 60-jarig jubileum ook stil bij een ander jubileum. Het was vijf jaar geleden dat een kleine afvaardiging van ASN Bank op weg naar de Klimaatconferentie in Parijs een belofte deed. Een belofte namens 14 financiële instellingen om een rekenmethode te ontwikkelen en klimaatdoelen te bepalen. En zo een bijdrage te leveren aan het afremmen van de klimaatopwarming.

Wie de belofte deed? De man met de microfoon en het briefje in zijn linkerhand, onze duurzaamheidsspecialist Piet Sprengers. De toenmalige staatssecretaris Sharon Dijksma was één van de luisteraars. De 14 instellingen onder leiding van ASN Bank noemden zichzelf Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Dit moment zou je kunnen zien als de geboorte van PCAF.

Foto: Jeroen Loots

In de afgelopen jaren is het platform van een inwonend kind uitgegroeid tot een zelfstandig functionerende volwassene. Met de inzet van 3 ASN'ers in het dagelijkse bestuur hebben we PCAF tussen 2015 en eind 2018 groot zien worden. Met Piet Sprengers als voorzitter, Jeroen Loots als projectmanager en Freek Geurts als projectsecretaris zorgden we voor regelmatig overleg en voor jaarlijkse publicaties. Begin 2019 ging **PCAF Global** verder als een internationale organisatie. Na de toetreding van enkele grote Amerikaanse banken stond de teller begin 2021 op 95 aangesloten financiële instellingen. Al deze financiële instellingen hebben beloofd om in 2050 klimaatneutraal te zijn met hun activiteiten. ASN Bank maakt met 7 andere financiële instellingen nog wel deel uit van het *steering committee*; elke twee weken participeren we in een conference-call-overleg.

Ons doel

In 2030 zijn al onze financieringen en beleggingen netto klimaatpositief.

Hiermee leveren we een bijdrage aan 6 duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN.

Zo worden we klimaatpositief

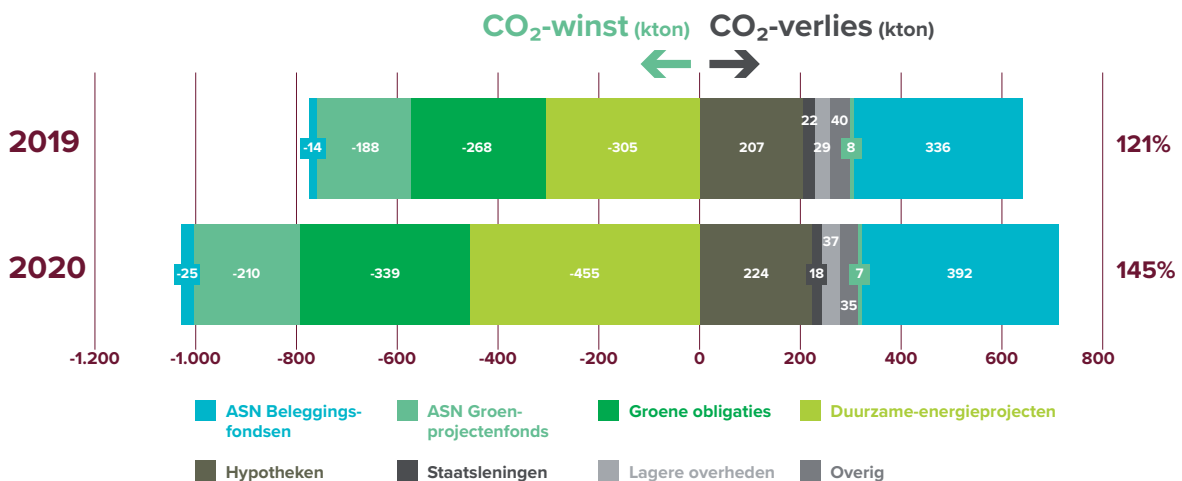
In 2019 werden we een **klimaatneutrale bank**: de CO₂-uitstoot van onze financieringen en beleggingen was gelijk aan de vermeden uitstoot. Met klimaatpositief gaan we daarnaast ook sturen op negatieve CO₂-uitstoot, ofwel de opname van CO₂ uit de atmosfeer door bijvoorbeeld bosaanplant en natuurherstel. De Volksbank heeft zich voorgenomen om in 2030, voor alle merken bij elkaar opgeteld, een klimaatneutrale bank te zijn.

Van alle uitzettingen op de bankbalans berekenen we nu de emissies, de vermeden emissies én de zogenaamde negatieve emissies. Daarbij drukken we deze drie emissies uit in ton CO₂-equivalenten. ASN Bank is klimaatpositief als de omvang van de emissies op de balans kleiner is dan de omvang van de negatieve emissies (*sequestred emissions*) op de balans.

Hoe ver zijn we?

In 2020 scoorden we alweer beter in het behalen van de klimaatneutraaldoelstelling van ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen samen: onze klimaatneutraliteit nam toe van 121% in 2019 naar 145% in 2020. Om onze klimaatneutraliteit te bepalen berekenen we onze absolute totale uitstoot aan broeikasgassen (verlies van CO₂-equivalenten) als percentage van het totaal aan absolute vermeden emissies (winst van CO₂-equivalenten). We vermijden emissies door duurzame bronnen als zon en wind te financieren of hierin te beleggen. De toename van de klimaatneutraliteit kwam vooral doordat ASN Bank veel meer windenergieprojecten op zee financierde, en meer belegde in greenbonds die investeren in duurzame energieprojecten.

Aan de verlieszijde konden we geen afname van de absolute uitstoot bereiken. De absolute uitstoot bij zowel de ASN Hypotheken als de ASN Beleggingsfondsen nam toe. Dit was het gevolg van de groei in volume van deze beide posten.

Klimaatakkoord

Niet alleen als bank hebben we een ambitieus klimaatdoel, ook als maatschappij. In het Klimaatakkoord heeft de overheid uitgestippeld dat we met z'n allen veel minder CO₂ gaan uitstoten. In 2030 moeten we bijna de helft minder uitstoten dan in 1990 en in 2050 maar liefst 95% minder. Voor 2020 komen we waarschijnlijk op een vermindering van circa 20% uit. Er zijn dus grote veranderingen nodig.

Transitie in de bouw

Veranderingen in de manier waarop we eten, wonen, reizen én (ver)bouwen. De bouwsector is wereldwijd verantwoordelijk voor circa 11% van de CO₂-uitstoot. En de grondstoffen die gebruikt worden zijn ook niet oneindig aanwezig. Denk aan kalksteen voor de productie van beton. Het is daarom de hoogste tijd voor een nieuwe manier van bouwen: biobased bouwen.

Bij biobased bouwen wordt gebruikgemaakt van in de natuur groeiende materialen. Te beginnen met hout. Is hout stevig genoeg om beton te vervangen? Ja, wel als het om kruislaaghout gaat (in het Engels CLT = *cross laminated timber*). Dit zijn grote platen hout gefabriceerd in Duitse, Oostenrijkse en Scandinavische kruislaaghoutfabrieken.

Naast hout kan gebruik worden gemaakt van in de natuur groeiende materialen als hennep, riet, zeewier, stro en ook klei. Het voordeel is dat deze materialen overvloedig aanwezig zijn en gebruikt kunnen worden voor bijvoorbeeld muur- en dakisolatie.

Nieuw type agrarisch bedrijf

Er zit nog een andere duurzame kant aan biobased bouwen. Als we in de bouw meer plantaardige materialen gaan gebruiken, ontstaan er kansen voor *agroforestry*: een agrarisch bedrijf dat op meerdere fronten actief is. Namelijk met land- en tuinbouw, recreatie en bosbouw. Agroforestry is niet alleen positief voor de natuurlijke opslag van CO₂ maar ook voor meer biodiversiteit en verbetering van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit in Nederland. Het is een van de nieuwe verdienmodellen die de transitie van monocultuur naar kringlooplandbouw mogelijk kan maken

Wat is onze rol?

De afgelopen jaren hebben we methodes ontwikkeld om CO₂-uitstoot en impact op biodiversiteit van financierings- en beleggingsactiviteiten te meten. Via platforms (PCAF voor CO₂-uitstoot en PBAF voor biodiversiteit) hebben we die kennis gedeeld met andere financiële instellingen. Hetzelfde willen we nu gaan doen voor biobased bouwen, duurzame bosbouw en bosherstel. Voor het ontwikkelen van de meetmethode voor biobased bouwen werken we onder meer samen met [ClimateCleanUp](#) en het Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE).

In 2020 hebben we ons als kennispartner aangesloten bij de biobased-bouwbeweging en hebben we actief meegedacht over dit onderwerp. Als enige bank waren we betrokken bij de strategische verkenning in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze verkenning werd uitgevoerd door architect Marco Vermeulen, een koploper als het gaat om biobased ontwerpen. Het rapport werd tijdens een online meeting in Pakhuis de Zwijger gepresenteerd en de [videoregistratie](#) (YouTube/86 minuten) is interessant als je meer wilt weten over dit onderwerp.

Ook hebben we in 2020 onze handtekening gezet onder de City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen. Dit is een overeenkomst tussen gemeenten, provincies, ministeries, diverse kennis-, netwerk- en platformorganisaties en private partijen om zich in te zetten voor een versnelling en verbetering in het circulair biobased bouwen in de stedelijke omgeving. Met het streven om van circulair bouwen 'de standaard in de stad' te maken.

Andere activiteiten

Maar onze zoektocht houdt niet op bij biobased bouwen. Ook sporen we Nederlandse financiële instellingen aan om uit fossiele energie te stappen. Ook in 2020 stroomde er nog steeds geld van de grote Nederlandse banken naar oliemaatschappijen (lees [De twee gezichten van de fossiele-energiesector](#) - pdf/9 pagina's). Verder onderzoeken we de haalbaarheid van de diverse mogelijkheden van natuurlijke CO₂-opslag op kortere en op langere termijn en werken we deze verder uit in een strategie voor het realiseren van onze klimaatpositiefdoelstelling. We denk dan aan duurzame bosbouw, natuurherstel, het kweken van zeewier en agroforestry.

Meer informatie

Wil je meer weten over de stappen die ASN Bank zet om klimaatopwarming af te remmen? Lees er meer over op asnbank.nl.

A close-up photograph of David Attenborough, an elderly man with white hair, wearing a light blue shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. In the foreground, a bright green snake is coiled around a piece of weathered, greyish-brown driftwood. The background is a soft-focus natural setting with green foliage and a tree trunk.

Mijn passie was altijd verkennen,
avonturen beleven...

An underwater scene showing a large group of seals swimming in clear blue water. The seals are of various shades of brown and grey. In the foreground, there is a large, dark, leafy seaweed or kelp. The lighting is bright, suggesting sunlight filtering through the water.

**AANDACHT
VOOR
KRIMPENDE
NATUUR**

A wide-angle landscape photograph of a dense, lush green forest. The forest is shrouded in a thick layer of mist or low clouds, creating a soft, ethereal atmosphere. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow over the scene. The trees are tall and dense, with varying shades of green.

*Scenes uit de documentaire 'A life on
our planet' van David Attenborough.*

Hoewel de wereld vooral oog had voor het coronavirus was er na de zomer ook aandacht voor de afname van biodiversiteit. Onder meer dankzij de nieuwe documentaire van David Attenborough en 25 financiële instellingen die aangevoerd door ASN Bank een belofte aan de natuur deden.

Hoe overtuig je de bewoners van deze planeet dat er na corona nog een grote ramp op ons afkomt? Laat dat maar aan de Britse natuurfilmmaker David Attenborough over. In [A life on our planet](#) laat hij zien dat we er als mensheid een puinhoop van hebben gemaakt.

Dat maakt hij pijnlijk zichtbaar aan de hand van een scorebord met 3 tellers en standen tussen 1950 (het begin van zijn loopbaan als bioloog) en nu. Als kijker voel je de urgentie toenemen als de wereldbevolking en de CO₂-uitstoot hard omhoog tikken en het aantal vierkante kilometer wildernis hard omlaag. Volgens Attenborough is het nog niet te laat om te veranderen. De eerste stap is inzien dat 'we are not apart from nature, but a part of nature' (inzien dat we niet boven de natuur staan, maar er deel van uitmaken).

Belofte aan de natuur

Al lange tijd zijn we ervan overtuigd dat als we goed voor de natuur zorgen, de natuur goed voor ons zorgt. We zijn ontzettend blij dat we in 2020 nog meer krachten hebben kunnen bundelen. Samen met de Volksbank en 24 andere financiële instellingen hebben we de belofte gedaan een bijdrage te leveren aan het herstel en de bescherming van ecosystemen. We deden [deze belofte](#) in de herfst van 2020 tijdens een online VN-congres over biodiversiteit. Samen met de Nederlandse ondertekenaars van de belofte (Robeco, Triodos Bank, investeringsmaatschappij Triple Jump en vermogensbeheerder ACTIAM) hadden we een klein jaar eerder het Platform Biodiversity Accounting Financials (PBAF) opgericht. Tijdens het online VN-congres sprak Arie Koornneef (directeur ASN Bank) de belofte van de 26 financiële instellingen uit en presenteerde hij het eerste PBAF-rapport. Met daarin een kader voor het meten van negatieve en positieve impact van beleggingen en leningen op biodiversiteit.

Lees '[Wordt 2021 het kanteljaar voor biodiversiteit?](#)'.

VN over biodiversiteit

Er verschenen dit jaar belangrijke rapporten over de stand van de biodiversiteit. De vijfde Global Outlook van de VN-biodiversiteitscommissie stond stil bij de voortgang van de 20 in 2010 bepaalde doelen. Nog geen van deze doelen is gehaald en volgens Elizabeth Maruma Mrema, hoofd biodiversiteit bij de VN, zijn we op een kruispunt beland en bepalen we de komende tijd hoe generaties na ons de natuur gaan beleven.

Centrale bank ook natuurbank

Ook De Nederlandsche Bank (DNB) is begaan met de afname van biodiversiteit. Vanuit een financiële invalshoek maakt de Amsterdamse toezichthouder Nederlanders bewust van de financiële gevaren en risico's van een verdere afname. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) becijferde in opdracht van DNB dat iets meer dan een derde van de beleggingen van pensioenfondsen, banken en verzekeraars zeer afhankelijk zijn van 'diensten uit de natuur'.

Deze diensten van Moeder Natuur bestaan onder meer uit bestuiving van gewassen door insecten, schoon grond- en oppervlaktewater en een vruchtbare bodem. Het wegvallen van deze diensten heeft niet alleen gevolgen voor onze gezondheid, maar dus ook voor de financiële gezondheid van een grote groep bedrijven.

Lees '[Hoe investeren in de natuur miljardenwinsten oplevert](#)'.

Ons doel

Onze beleggingen en financieringen hebben in 2030 over het geheel een netto positief effect op biodiversiteit.

Hiermee leveren we een bijdrage aan 8 duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN.

Zo bereiken we ons doel

Ontwikkelen en delen van methodiek

We ontwikkelen een methodiek, Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI), om onze ecologische voetafdruk te berekenen en de voortgang te monitoren. Ook verbeteren we de kwaliteit van de data over onze ecologische voetafdruk. Door onze inspanningen te publiceren, dragen we eraan bij dat financiële instellingen meer inzicht krijgen in hun impact op de biodiversiteit, en door dit inzicht de negatieve impact kunnen verminderen en positieve impact vergroten.

Biodiversiteitsverlies verminderen...

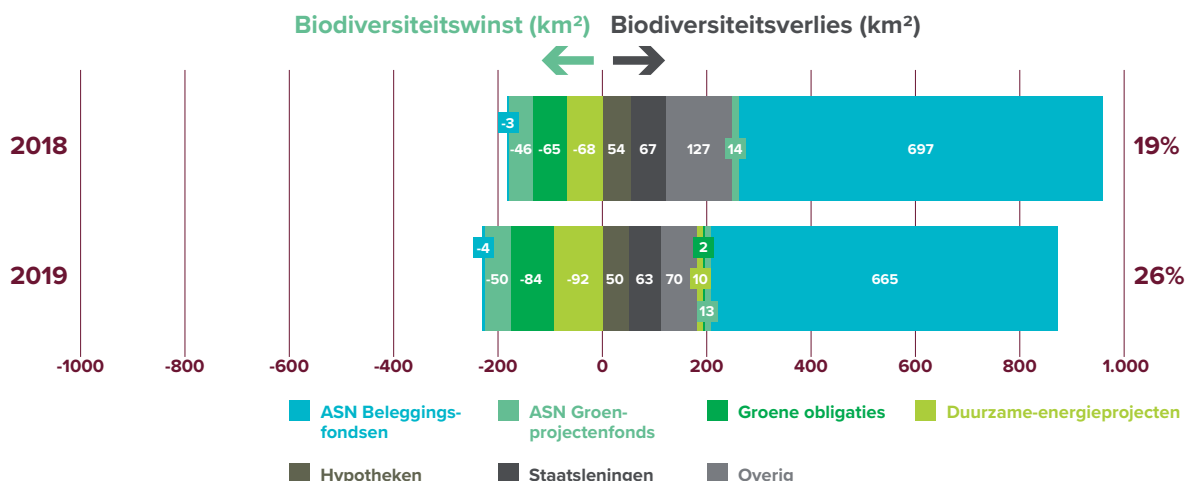
We streven ernaar het biodiversiteitsverlies waarvoor de financieringen en beleggingen van ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen verantwoordelijk zijn, te verminderen.

...en biodiversiteitswinst vergroten

We verkennen de manieren waarop we de biodiversiteitswinst kunnen vergroten. Bijvoorbeeld door geld te steken in natuurontwikkeling, duurzame energie en circulaire economie, en door samen te werken met natuurorganisaties, waterbedrijven en partijen die biodiversiteitsprojecten ontwikkelen.

Hoe ver zijn we?

De methodiek is volop in ontwikkeling en tijdens de publicatie van dit Jaaroverzicht (in maart 2021) waren de 2020-cijfers nog niet beschikbaar. Daarom berekenden we onze impact op biodiversiteit over het jaar 2019. De grafiek toont de metingen van de verschillende investeringscategorieën.

De vermindering van het biodiversiteitsverlies (rechterkant tabel) is met name te danken aan ASN Beleggingsfondsen. Hun totale investeringen in aandelen zijn gegroeid. Door verschuivingen aan te brengen in de portefeuille (en daarmee voor andere sectoren te kiezen) is de gemiddelde impact per geïnvesteerde euro omlaag gegaan van 0,21 m² naar 0,19m². Daarnaast heeft een nauwkeurigere analyse en berekening geleid tot een totaal lagere impact van ASN Beleggingsfondsen.

Schijnwerpers op ontbossing

Sinds 2019 maken we deel uit van de werkgroep Biodiversiteit van De Nederlandsche Bank (DNB). In 2020 publiceerde deze werkgroep een [gids](#) (pdf, Engelstalig, 37 pagina's) voor het tegengaan van ontbossing. De gids wijst financiële instellingen de weg in het woud aan tools en diensten om ontbossing door bedrijven in kaart te brengen. Naast een stappenplan worden ook enkele goedwerkende praktijkvoorbeelden uit de Nederlandse financiële sector gedeeld.

Samen met Natuur & Milieu

In 2020 onderzochten maar liefst 2.600 vrijwilligers de kwaliteit van kleine wateren zoals slootjes, vijvers, grachten en kleine plassen in Nederland. Want oppervlaktewater is immers ook belangrijk voor biodiversiteit in ons land. [Vang de watermonsters](#), een initiatief van ASN Bank en duurzame partner Natuur & Milieu, werd dit jaar voor de tweede maal georganiseerd. Het aantal deelnemers was drie keer zo groot als bij de eerste meting in 2019. De uitkomst zendt een duidelijk signaal: 8 op de 10 kleine wateren in Nederland heeft een matige tot slechte kwaliteit.

In 2020 deden voor het eerst ook de Nederlandse Waterschapsbank en zeven waterschappen mee. Gezamenlijk roepen we alle waterpartners op om door te pakken op effectievere samenwerking om het doel, overal gezond en schoon water in 2027, te bereiken. In de zomer van 2021 gaan we opnieuw meten. En we kunnen je hulp daarbij weer goed gebruiken. Houd onze website of de ASN Nieuwsbrief in de gaten voor meer informatie.

Meer informatie

Wil je weten wat ASN Bank doet om het verlies van biodiversiteit tegen te gaan? Je leest er alles over op asnbank.nl.

Statiegeld op blikjes!

Ook ASN Bank zegt:

**SAMEN
BEREIKEN
WE MEER**

Al 60 jaar bankieren we met respect voor mens, dier en natuur. Omdat we wereldwijd gezien een kleine speler zijn, werken we samen met organisaties en ngo's om zo onze impact van duurzaam bankieren en beleggen te vergroten.

In dit hoofdstuk stellen we onze partners voor. De partners die we in de hoofdstukken over mensenrechten, klimaat en biodiversiteit uitgebreid hebben besproken noemen we hier alleen kort.

In het hoofdstuk **Maatschappelijke impact** vind je meer informatie over onze duurzame partners en de activiteiten die we gezamenlijk ondernemen. Op onze website vind je interviews van Arie Koornneef met **Marjolein Demmers** (directeur van Natuur & Milieu) en **Floris van Hest** (Stichting De Noordzee).

Partners ASN Bank

City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen (sinds 2020)

Een overeenkomst tussen gemeenten, provincies, ministeries, diverse kennis-, netwerk- en platformorganisaties en private partijen om zich in te zetten voor versnelling en verbetering in het circulair biobased bouwen in de stad. Het streven is dat circulair bouwen 'de standaard in de stad' wordt.

Plastic Pact (sinds 2019)

Om de milieu-impact van plastic zo snel mogelijk te verminderen, is collectieve actie nodig. Daarom is het Plastic Pact gesloten. Dit akkoord, waarvan wij een van de ondertekenaars zijn, is een strategische samenwerking tussen het bedrijfsleven, de Nederlandse overheid, kennisinstellingen en ngo's. Doel van het pact is om de ambities vast te leggen, zodat het plasticverbruik in 2025 drastisch verminderd is en het overige gebruikte plasticmateriaal op z'n minst goed recyclebaar is. Het Plastic Pact is een positieve aanvulling op onze ambitie om te voorkomen dat plastic in de natuur of de zee terechtkomt en daardoor de biodiversiteit belast.

Access to Medicine (sinds 2019)

ASN Beleggingsfondsen neemt deel aan het collectieve engagement van Access to Medicine. Een dialoog met 19 farmaceutische beursgenoteerde bedrijven, waarvan er 5 in het ASN Beleggingsuniversum zitten. Het betreft een langdurig traject waarbij de Access to Medicine Index wordt gebruikt om de voortgang van de farmaceutische bedrijven naar SDG 3 (goede gezondheid en welzijn) in 2030 te kunnen meten. Toegang tot medicijnen is onderdeel van de analyses die gedaan worden voordat een bedrijf opgenomen kan worden in het beleggingsuniversum, maar het maakt geen onderdeel uit van het engagement dat wij voeren met de farmabedrijven.

Consortium Zon in Landschap (sinds 2019)

Het Nationaal Consortium Zon in landschap en landbouw is een initiatief van TNO en richt zich op ondersteuning van grootschalige integratie van zonne-energie in het landschap. De drie programmalijnen zijn visuele integratie, het versterken van de natuurwaarde, en het combineren met landbouw. Het consortium is multidisciplinair en bestaat uit projectontwikkelaars, financiële dienstverleners, ontwerpers, adviseurs, kennis- en overheidsinstellingen.

Plastic Solutions Investor Alliance (sinds 2018)

ASN Bank is aangesloten bij de Plastic Solutions Investor Alliance van As You Sow waarbij investeerders de dialoog aangaan met multinationals die veel plasticverpakkingen voor eenmalig gebruik toepassen, zoals Procter & Gamble, Nestlé SA, Pepsico en Unilever. Deze bedrijven worden aangesproken op de manier waarop zij het materiaal toepassen en aangespoord om hun voetafdruk in kaart te brengen. Dit moet bedrijven stimuleren om op een andere manier te gaan opereren. Van de genoemde vier bedrijven maakt overigens alleen Unilever deel uit van het ASN Beleggingsuniversum.

Partner Erasmus Platform for Sustainable Value Creation (sinds 2018)

Het doel van het platform is inzicht te ontwikkelen door onderzoek te doen in samenwerking met duurzame koplopers in de financiële sector en academici. Het platform werkt voor het thema ontbossing met ons samen.

Statiegeldalliantie (sinds 2017)

Een onderdeel van ons duurzaamheidsbeleid is dat wij afval en vervuiling willen voorkomen en terugdringen. De helft van het zwerfafval bestaat uit blikjes en kleine flesjes. Wij zien invoering van statiegeld daarop als een belangrijk instrument om de hoeveelheid zwerfafval fors te verminderen. Daarom is ASN Bank aangesloten bij de Statiegeldalliantie.

Dutch Green Building Council (sinds 2015)

ASN Bank is participant van het Dutch Green Building Council (DGBC). Dit is een onafhankelijke non-profit-netwerkorganisatie die zich inzet om de gebouwde omgeving te verduurzamen. Hiermee wil DGBC een belangrijke rol spelen in de transitie naar een circulaire economie waarin het prettig en gezond wonen, werken en leven is. Eind 2020 hebben we ons lidmaatschap opgezegd.

Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie (sinds 2015)

ASN Bank is lid van de deelnemersraad van de Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie. Deze stimuleert de toepassing van duurzame energie en behartigt de belangen van veel bedrijven die actief zijn in de sector duurzame energie.

NVB-Platform Duurzaamheid (sinds 2014)

We zijn aangesloten bij het Platform Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De aangesloten banken werken onder meer aan oplossingen voor het klimaatvraagstuk, de bescherming van mensenrechten in internationale handelsketens, transparantie van hun financieringen en beleggingen en het klimaatakkoord.

Overige lidmaatschappen en verklaringen rond duurzaamheid

- Dutch Sustainable Development Goals Investing Agenda (SDGI Agenda) (sinds 2016)
- Business and Biodiversity Pledge (sinds 2016)
- Montréal Pledge (sinds 2015)
- Statement by Financial Institutions on Energy Efficiency (sinds 2015)
- Paris Pledge (sinds 2015)
- Statement Conflict Minerals EU (sinds 2015)
- Nederlandse Klimaatcoalitie (sinds 2014)
- Natural Capital Finance Alliance (sinds 2012)
- Carbon Disclosure Project (sinds 2007)
- Platform Living Wage Financials (sinds 2018)
- Partnership for Biodiversity Accounting Financials (sinds 2019)
- Platform Carbon Accounting Financials Nederland (sinds 2015)
- Platform Carbon Accounting Financials Global (sinds 2018)
- SBTI Science Based Target Initiative (sinds 2019)
- Initiatief Duurzaam en Verantwoord Ondernemen (sinds 2020)

De Volksbank

Als dochter van de Volksbank zijn wij ook lid van andere partnerschappen of hebben we ons gecommitteerd aan verdragen. Hieronder noemen we er een aantal. Voor meer informatie verwijzen naar de [website van de Volksbank](#).

United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) – sinds 2019

UNEP FI is een partnerschap tussen UNEP en de wereldwijde financiële sector om financiering uit de particuliere sector te mobiliseren voor duurzame ontwikkeling. UNEP FI werkt met meer dan 300 leden – banken, verzekeraars en beleggers – en meer dan 100 ondersteunende instellingen om een financiële sector te helpen creëren die mensen en planeet bedient en tegelijkertijd een positieve impact heeft.

ASN Bank was al lid sinds 1994 en de Volksbank heeft dit lidmaatschap in 2019 overgenomen. Tegenwoordig gelden de inspanningen voor UNEP FI dus voor alle bankmerken. Dat is mooi omdat we nu nog meer impact hebben.

Principles Responsible Banking (PRB) – sinds 2019

De verwachtingen van de samenleving veranderen en banken moeten meer transparant en duidelijk zijn over hoe hun producten en diensten waarde creëren voor hun klanten, beleggers en de samenleving. De PRB helpt om de bedrijfsstrategie af te stemmen op de doelstellingen van de samenleving. De principes bieden het raamwerk voor een duurzaam banksysteem en helpen de sector om aan te tonen hoe hij een positieve bijdrage levert aan de samenleving.

Overige duurzame lidmaatschappen en verklaringen van de Volksbank

- IMVO Bankenconvenant (2016-2019)
- MVO Nederland (sinds 2012)
- Equator Principles (sinds 2010)
- Global Compact (sinds 2008)

Meer lezen over de duurzame doelen van en de stappen die de Volksbank in 2020 heeft gezet op het gebied van natuur & milieu, mensenrechten en transparant bestuur? [Download het Engelstalige ESG-rapport 2020](#). (pdf - 55 pagina's).

DIT DOEN WE MET HET GELD VAN KLANTEN

In dit hoofdstuk en het volgende laten we zien hoe we met het spaargeld van onze klanten bijdragen aan duurzame vooruitgang van de maatschappij.

Woningfinancieringen

Het grootste deel van het spaargeld van onze klanten wordt uitgezet in de vorm van particuliere woninghypotheken. Een deel hiervan is voor klanten met een **ASN Hypotheek**, een groter deel zit in hypotheken van SNS en BLG Wonen. Deze merken zijn, evenals ASN Bank, onderdeel van de Volksbank. Door deze financiering maken we de aankoop van een eigen huis voor mensen mogelijk, net als bij grote financieringen in de sector sociale woningbouw. Ook past de financiering van hypotheken in ons beleid om het spaargeld van klanten met zo weinig mogelijk risico uit te zetten.

Werken aan klimaatimpact

Het energieverbruik van woningen is een belangrijke bron van CO₂-uitstoot in Nederland. In het kader van de langetermijndoelstelling voor klimaat wil ASN Bank de klimaatimpact van de hypothekenportefeuille verminderen. Ook de Volksbank heeft een klimaatambitie. Er zijn daarom programma's om klanten te stimuleren hun woning te verduurzamen. ASN Bank en de andere merken van de Volksbank doen dat onder meer op de volgende manieren:

- Met het platform **Woningverbeteraars.nl** dat de Volksbank in 2020 introduceerde. Dit biedt klanten hulp bij de aanschaf van zonnepanelen en het isoleren van hun woning.
- Klanten informatie geven over energiezuinig wonen; dit gebeurt via diverse kanalen.
- Adviseurs duurzaam bewust maken met opleiding en door het onderwerp op te nemen in hypotheeksoftware en het hypotheekadviesrapport.
- Met financiële producten als de duurzame ASN Hypotheek, waarbij met een aparte lening de woning duurzamer wordt gemaakt.

Websites voor duurzaam verbouwingsadvies

De Volksbank werkt ook samen met maatschappelijke partners aan verduurzaming van woningen. Zo is zij, naast het eigen platform **Woningverbeteraars.nl**, samen met ASN Bank, BLG Wonen, RegioBank en SNS, ook hoofdpartner van **slimwoner.nl**, een website die in 2015 door Natuur & Milieu is gestart. Slimwoner.nl biedt woningbezitters gefundeerd, onafhankelijk advies over energiebesparing in en rond het huis.

Staatsobligaties

De Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank schrijven voor dat de Volksbank een deel van haar vermogen aanhoudt in goed verkoopbare beleggingen zoals staatsobligaties. Als dochter van de Volksbank houden we rekening met deze eis. ASN Bank belegt, net als de Volksbank, alleen in staatsobligaties van landen die voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Na een kritisch landenonderzoek in 2020 zagen we geen reden om het beleggingsuniversum aan te passen.

Lagere overheden

Lokale en regionale overheden, zoals gemeenten en provincies, spelen een belangrijke rol in het functioneren van de samenleving. Als wij de staatsobligaties van een land hebben goedgekeurd op basis van onze duurzaamheidscriteria voor staatsobligaties, zijn daarmee ook de lokale overheden goedgekeurd. In deze categorie verstrekken wij leningen aan Nederlandse gemeenten en provincies.

Duurzame energie in 2020

De financiering van duurzame-energieprojecten draagt bij aan de realisatie van onze doelstelling om in 2030 een klimaatpositieve en biodiversiteitspositieve balans te hebben. De marktomstandigheden voor projectfinancieringen van duurzame energie waren in 2020 uitdagend. Dat had onder meer te maken met

de blijvend lage rente en de toenemende belangstelling van banken, verzekeraars en pensioenfondsen om duurzame projecten te financieren.

Windpark Global Tech – Duitsland

In de Duitse Noordzee (140 kilometer ten noordwesten van Emden) ligt een windpark dat sinds 2015 stroom levert. De financiering van dit park liep af en samen met 8 andere banken werd een nieuwe financiering van in totaal € 0,5 miljard verstrekt. Ons deel bedroeg € 77 miljoen.

Windpark Nij Hiddum-Houw – Friesland

Voor de verbouwing van een Fries windpark aan de Afsluitdijk gingen we een nieuwe lening aan van € 29 miljoen. De huidige 16 windmolens worden vervangen door negen molens met meer vermogen. Samen produceren de windmolens straks 160.000 MWh per jaar, goed voor 46.000 huishoudens. Bijzonder aan het project is dat 5 van de 9 molens eigendom zijn van 45 particulieren en bedrijven uit de omgeving; energiebedrijf Vattenfall exploiteert de andere 4 molens.

Windpark De Plaet – Zuid-Holland

Voor een andere verbouwing, een windpark op Goeree-Overflakkee, leenden we een bedrag van € 27 miljoen. In windpark De Plaet worden 12 windmolens vervangen door 7 nieuwere types met een 2,5 zo groot vermogen.

Woonwijk 't Groene Wold – Flevoland

We sloten een lening af van € 0,8 miljoen voor een duurzame woonwijk tussen Almere en Zeewolde. Het merendeel van de 372 nieuwgebouwde woningen heeft zonnepanelen op het dak en een warmtepomp. Deze units worden geëxploiteerd door Vaanster, een bedrijf uit Bilthoven dat in heel Nederland actief is. Ook het ASN Groenprojectenfonds financiert de duurzame installaties van Vaanster.

Toekomst

Ook in 2021 blijven wij ernaar streven in een vroeg stadium met ontwikkelaars van duurzame-energieprojecten samen te werken. We willen een voortrekkersrol blijven spelen bij de vormgeving van de energietransitie, die inmiddels breed gedragen wordt.

Bouwprojecten in 2020

De Stichting Stadsherstel verbouwt en restaureert monumentale panden in Den Haag en omgeving. Voor de restauratie en verbouwing van een voormalig bierdepot in de buurt van station Den Haag Hollands Spoor en een voormalig politiebureau in Scheveningen verstrekten wij een nieuwe financiering van in totaal € 3,7 miljoen.

ESG-obligaties in 2020

Via ESG-obligaties (Environment, Social & Governance) beleggen wij in vastrentende waarden op het gebied van duurzame energie, energiebesparing, sociale thematiek en biodiversiteit. Deze obligaties helpen ons om klimaatneutraal te blijven en in 2030 klimaatpositief en biodiversiteitspositief te worden. Ook zorgen ze voor een betere spreiding van de risico's op de bankbalans.

Rentenbank (Duitsland)

Ruim € 25 miljoen staken we in een groene obligatie van de Duitse Landwirtschaftliche Rentenbank. Met de opbrengst van de obligaties financiert de agrarische bank projecten in Duitsland die de klimaatopwarming van de aarde tegengaan. Onder meer startende duurzame agrarische bedrijven en de bouw van zon- en windparken op agrarische grond. Sinds 2002 zet de Duitse bank zich in voor verduurzaming van de agrarische sector.

KfW (Duitsland)

Met bijna € 60 miljoen verhoogden we ons bezit aan obligaties van de Duitse overheidsbank die in 1948 als Kreditanstalt für Wiederaufbau werd opgericht. De bank richt zich nu op de wederopbouw van duurzame activiteiten om klimaatopwarming tegen te gaan. Opgeteld bij de obligatie die we eerder hadden gekocht was dit eind december 2020 het grootste obligatiebelang in onze portefeuille.

Flemish Community (België)

Voor een bedrag van € 10 miljoen kochten we een obligatie van de 'Vlaamse gemeenschap'. Hiermee wordt een breed scala van sociale en duurzame activiteiten in Vlaanderen gefinancierd. Onder meer de verduurzaming van bedrijfspanden en scholen, de bouw van sociale huurwoningen en projecten op het terrein van duurzame energie.

Sparebanken Vest (Noorwegen)

Voor € 15 miljoen kochten we een obligatie van een Noorse spaarbankgroep die al bijna 200 jaar bestaat. Sparebanken Vest zet zich in om de CO₂-uitstoot van zijn leningen en beleggingen in 2025 te halveren. Met de opbrengst van de obligatie worden Noorse huizen en bedrijfspanden verduurzaamd en zon- en windparken gebouwd.

Unédic (Frankrijk)

We kochten een obligatie voor € 43 miljoen en ontvingen aflossing op een oudere obligatie. Per saldo hebben we een positie van ruim € 106 miljoen in de Franse evenknie van het UWV. Met de sociale obligaties helpt de organisatie langdurig werklozen met opleidingen en het vinden van werk.

Leningen met respect voor milieu & mens

Naast onze eigen duurzaamheidscriteria hanteren we de Equator Principles van de International Finance Corporation (IFC) op leningen boven de € 8 miljoen. De Equator Principles onderscheiden drie categorieën projecten, variërend van een hoge mogelijke negatieve invloed op milieu en mensenrechten (categorie A) tot een lage invloed (C). In 2020 hebben wij **geen leningen** verstrekt in categorie A, B of C van de Equator Principles.

Een dijkwachter voert werkzaamheden uit aan de Lekdijk. ASN Bank financiert meerdere waterschappen in Nederland.

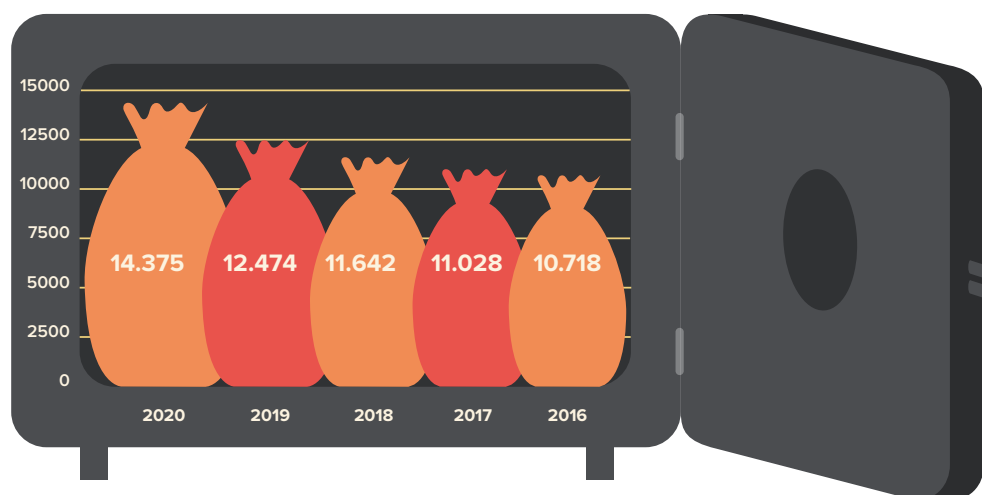
Foto: Werry Crone / ANP

POST VOOR POST

Dat 2020 een ongewoon jaar was, blijkt uit de opgetelde cijfers in dit hoofdstuk. Eerst zetten we de mutaties in de hoofdcategorieën op een rij, gevolgd door de gedetailleerde posten.

Mede dankzij de ruim 46.000 klanten die in 2020 naar ASN Bank overstapten, steeg het totale beheerde vermogen met 15% naar € 14.375 miljoen. Dit bedrag was het totaal van alle saldi van alle spaar- en betaalrekeningen op de laatste dag van 2020. Van dit bedrag hielden we op dat moment ruim € 4,3 miljard in rekening-courant aan. Dat dit bedrag relatief hoog was, had te maken met de forse groei van spaarsaldi. Lees meer over de groei van spaarsaldi in het hoofdstuk [Samen leven met corona](#).

Beheerd vermogen (in miljoenen euro's)

Uitzettingen

De uitzettingen van ASN Bank zijn onder te verdelen in:

- Financieringen: woninghypotheken, zakelijke kredieten en onderhandse leningen van tenminste € 1 miljoen euro.
- Beleggingen: staatsobligaties en zogenaamde ESG-obligaties, waarbij ESG staat voor de thema's Environmental, Social en Governance.

Uitzettingen (in miljoenen euro's)	31-12-2020	31-12-2019
Financieringen*	6.105	5.925
Beleggingen	3.964	3.745
Totaal uitzettingen	10.069	9.670

* Dit bedrag geeft de restwaarde weer van de vorderingen. Deze bedragen zijn exclusief herwaarderingen, agio en lopende rente.

Financieringen

De financieringen stegen met € 251 miljoen. Een groot deel, namelijk € 133 miljoen, ging naar de financiering van windparken. Verder verstrekten we meer hypotheeklen, namelijk € 140 miljoen. Die stijging was vooral toe te schrijven aan de verdrievoudiging van het bedrag aan ASN Hypotheeklen. Sinds 2019 biedt ASN Bank een eigen hypotheek aan.

Verdeling volgens financieringsobject (in miljoenen euro's)	2020	2019
Woningfinancieringen	4.711	4.571
Duurzame energie	669	536
Woningbouw	275	316
Gezondheids- en welzijnszorg	181	200
Waterwinning en -beheer	120	134
Lagere overheden	86	94
Natuur & landbouw	29	33
Monumenten	13	14
ESG-obligaties	11	14
Onderwijs, cultuur en recreatie	2	3
Diversen	8	24
Totaal financieringen	6.105	5.854

Beleggingen

De beleggingen stegen met € 219 miljoen. Binnen de twee belangrijkste beleggingscategorieën was de trend tegengesteld: minder in staatsobligaties en meer in ESG-obligaties.

Verdeling volgens tegenpartijen (in miljoenen euro's)	2020	2019
Staatsobligaties	2.333	2.370
ESG-obligaties	1.493	1.200
Railvervoer	117	154
Diversen	21	21
Totaal beleggingen	3.964	3.745

Op de volgende pagina's worden de bedragen uit de 2020-kolom van bovenstaande tabellen post voor post uitgesplitst.

Alle uitzettingen van ASN Bank

Tegenpartij	Bedragen x € 1.000
Woningfinancieringen en overige vorderingen op klanten	4.710.662
Woninghypotheken	4.500.000
ASN Hypotheken	210.662
Staatsobligaties	2.333.719
Duitsland	821.327
Nederland	546.439
België	397.024
Frankrijk	194.674
Oostenrijk	180.925
Spanje	88.234
Ierland	77.438
Luxemburg	24.607
Zweden	3.051
ESG-obligaties	1.503.557
KFW Green Bond	187.038
NRW Bank Green Bond	181.383
Caisse d'Amortissement de la Dette Sociale	124.969
Nordic Investment Bank Environmental Bond	106.890
Unedic	106.659
European Investment Bank Sustainability Awareness Bond	101.430
European Investment Bank Climate Awareness Bond	100.078
Council of Europe Development Bank	96.725
FMO Sustainable Bond	98.463
Land Nordrhein-Westfalen	67.665
IDF	63.138
Nederlandse Waterschapsbank NV Water Bond	58.029
BNG Green Bonds	44.832
Landwirtschaftliche Rentenbank	25.872
BNG Bonds	20.406
TenneT Green Bonds	16.509
Land Berlin	15.470
Nederlandse Waterschapsbank NV	15.443
Sparebanken Vest Boligkreditt	15.280
Regional MSME Investment Fund for Sub-Saharan Africa	11.002
Flemish Community	10.514

Caisse Francaise de Financement Local	10.454
Green Storm	9.623
Deutsche Kreditbank AG (DKB)	8.062
SpareBank 1 Boligkreditt	7.623
Duurzame energie, windenergie	377.909
Global Tech I Offshore Wind GmbH	66.416
Nobelwind NV	52.605
SeaMade NV	49.124
Belwind NV	45.391
Blauwwind II CV	36.857
Northwind NV	36.781
Northwester 2 NV	30.788
Westermeerwind BV	27.723
C-Power NV	11.615
Merkur Offshore GmbH	8.144
Windpark De Plaet BV	6.298
Windpark Gooyum Houw BV	6.144
Dif Renewable Energy Fund	23
Duurzame energie, energie-efficiëntie	121.715
Green for Growth Fund	44.821
Global Climate Partnership Fund SA, SICAV-SIF	40.746
Stichting Nationaal Energiebespaarfonds	25.000
Energiefonds Overijssel I BV en Energiefonds Overijssel II BV	11.119
Impax New Energy Investors II	29
Duurzame energie, zonne-energie	100.794
Sonnedix Aloe Holdings	37.104
Fieva VOF	13.991
Lavansol II SAS	9.009
Solease Project 2 BV	7.906
GVC Zonne-energie Holding BV	7.612
Belfuture 2 CVBA	7.027
Belfuture CVBA	5.635
Lavansol M7 SAS	4.911
Hallostroom Huur Zon BV	3.617
NPG Willebroek NV	3.304
Boei BV	678

Duurzame energie, biomassa	53.662
AEB Bio-energiecentrale BV	42.272
Bio-energie Andijk BV	8.153
Bio-energie Next Garden BV	3.237
Duurzame energie, warmte-koude-opslag	13.685
Unica Financial Services BV	3.485
Eteck Warmte New Babylon BV	2.214
Eteck BV	1.620
Vaanster VII BV	951
Duurzame Warmte/koude Exploitatie BV	919
Vaanster VIII BV	910
Eteck Warmte Yours BV	708
Eteck Warmte Vijverberg BV	535
Eteck Warmte Waldo BV	534
Eteck Warmte Leidschenhof BV	437
Vaanster XIV BV	322
Eteck Warmte Solidhof BV	312
Eteck Warmte Motel One BV	227
Eteck Warmte Wibautveste BV	201
Eteck Warmte Drunen BV	171
Eteck Warmte Oosterhaar BV	139
Woningbouw	275.143
Woonstichting SSW	35.000
Stichting Duwo	25.000
Stichting R&B Wonen	20.000
Woningstichting Rochdale	20.000
Stichting Eigen Bouw	17.575
Stichting de Woonmensen/SJA	15.000
Stichting Area Wonen	13.038
Stichting Woonbeheer Betuwe	13.000
Woningstichting Eigen Haard	13.000
Woningbouwvereniging Bergopwaarts	11.300
Woonstichting Domesta	10.269
Stichting Woonbedrijf SWS.HhvL	10.000
Woningstichting Servatius	10.000
Stichting Woonstede	8.500
Bouwvereniging Onze Woning	8.000

Woningstichting SWZ	7.500
Woonstichting Triada	7.500
Woonstichting Groninger Huis	5.000
Stichting Steelande Wonen	5.000
Woningstichting Weststellingwerf	5.000
Woningstichting Leusden	4.600
Stichting Trivire	3.636
Stichting Omnivera GWZ	3.025
Stichting Mijande Wonen	3.000
Stichting Warmande	1.200
Gezondheids- en welzijnszorg	181.089
Maastricht UMC+	27.207
Stichting Zorggroep Noord- en Midden-Limburg	12.907
ZON PTC BV	11.582
Stichting BovenIJ Ziekenhuis	10.400
Stichting Volckaert	9.425
Stichting GGZ Noord- en Midden-Limburg	9.000
Universitair Medisch Centrum Groningen	7.487
Stichting MagentaZorg	7.440
Stichting Dimence Groep	6.989
Stichting Arduin	6.943
Stichting GGZ Breburg Groep	6.480
Stichting St Elisabeth Ziekenhuis	6.000
Stichting Christelijke Zorgcombinatie Zwolle en omgeving	5.400
Stichting Dimence	5.200
Stichting VieCuri, Medisch Centrum voor Noord-Limburg	4.500
Stichting Argos Zorggroep	4.400
Stichting ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen	4.000
Stichting Protestants Christelijk Ziekenhuis IkaZIA	3.900
Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	3.750
Stichting Antonius Ziekenhuis	3.384
Stichting Zorg en Verpleging Goeree-Overflakkee	3.000
Regionale Stichting Zorgcentra De Kempen	2.775
Stichting Catharina Ziekenhuis	2.667
Stichting De Hoogstraat Revalidatie	2.269
Stichting Maastricht Radiology Oncology	2.250
Stichting Tragel Zorg	2.025

Stichting Amphia	1.750
Stichting Saxenburgh Groep	1.500
Stichting Dr Bernard Verbeeten Instituut	1.494
Stichting Amarant Groep	1.197
Stichting voor Regionale Zorgverlening SVRZ	1.100
Stichting Woon & Zorgcentrum Herfstzon	795
Stichting Interakt Contour Groep	790
Stichting Odion	480
Stichting Eemhoven Beheer	409
De Driestroom	139
Diversen	55
Waterwinning en -beheer	120.450
Waterschap Brabantse Delta	22.650
Waterschap De Dommel	15.000
Waterschap Hollandse Delta	12.000
Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard	10.800
Waterschap Rivierenland	10.000
Waterschap Aa & Maas	8.750
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	7.200
Waterschap Zuiderzeeland	7.000
Waterschap Rijn en IJssel	5.000
Waterschap Roer en Overmaas	4.800
Waterschapsbedrijf Limburg	4.500
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	4.000
Waterschap Noorderzijlvest	3.500
Hoogheemraadschap van Rijnland	2.000
Waterschap Vallei Veluwe	1.750
Waterschap Drents Overijsselse Delta	1.500
Railvervoer	116.796
ÖBB-Infrastruktur Bau AG	53.027
SNCF	33.404
Société du Grand Paris	30.365
Lagere overheden	86.570
Gemeente Middelburg	16.000
Gemeente Enschede	15.000
Gemeente Zwolle	10.000
Gemeente Gorinchem	5.000

Gemeente Hengelo	5.000
Gemeente Weststellingwerf	4.500
Gemeente Pijnacker	4.000
Gemeente Kampen	3.500
Gemeente Maassluis	3.500
Gemeente Leiden	3.000
Gemeente Bunschoten	2.880
Gemeente Venlo	2.723
Gemeente Nijkerk	2.400
Gemeente Elburg	2.200
Gemeente Sluis	2.134
Gemeente Heusden	1.667
Gemeente Krimpen	1.333
Gemeente Oldenzaal	1.333
Gemeente Hoogezand	400
Natuur & Landbouw	29.517
Eco-Business Fund	28.523
Nationaal Groenfonds	994
Monumenten	12.640
Stadsherstel Den Haag	12.640
Onderwijs, cultuur en recreatie	2.481
Stichting Innovatie Bibliotheek Vlissingen	1.110
Stichting Texels Museum	761
Stichting Kinderopvang 2Samen	610
Diversen	29.104
TenneT	21.042
Boei BV	4.530
Stichting MagentaZorg	1.748
CAI Westland	1.071
FMO aandelen	159
Wereldwinkels	121
Stichting Ideële winkel	111
VOF Yuan	93
Stichting SCC de Lèghe Polder	70
Smit Hergebruik	35
Diversen	124
Eindtotaal	10.069.493

MAATSCHAP- PELIJKE IMPACT

De uitreiking van de ASN Bank Wereldprijs vond dit jaar online plaats. Auke de Vries en Sander Wapperom van DeWarmte wonnen de hoofdprijs.

Met de bestemming van het spaargeld van klanten hebben we maatschappelijke impact. Maar ook samen met onze duurzame partners en via het platform Voor de Wereld van Morgen. Voor het organiseren van de ASN Bank Wereldprijs was dit jaar flink wat improvisatievermogen nodig.

Voor de Wereld van Morgen

Voor de Wereld van Morgen is het inspiratieplatform en de ondernemerscommunity van ASN Bank. Op de website van Voor de Wereld van Morgen staan vrijwel dagelijks nieuwe artikelen over duurzame lifestyle, innovatie en ondernemers. In 2020 werd de site door maar liefst 1,2 miljoen mensen bezocht.

Met de community helpen we startende, duurzame ondernemingen groeien. Inmiddels bestaat het netwerk uit bijna 400 ondernemingen. ASN Bank helpt deze ondernemers met coaching, advies en publiciteit. Daarnaast kunnen de starters meedoen aan de jaarlijkse ASN Bank Wereldprijs waar ze kans maken op een mooi startkapitaal.

13e ASN Bank Wereldprijs

De organisatie van de ASN Bank Wereldprijs stond voor de uitdaging om een coronaproof evenement te bedenken. Het was even wennen maar met wat improvisatie en videoverbindingen kon het evenement gewoon doorgaan. Inclusief de coaching van kansrijke deelnemers.

Op basis van originaliteit, haalbaarheid en duurzame impact van de ideeën koos de vakjury 6 finalisten uit 136 duurzame inzendingen: BESE, DeWarmte, FALAFVAL, Forest Wool, Kumasi Drinks en Natulatte. Vanuit hun eigen huiskamer zagen de deelnemers hoe presentator Maurice Lede op 11 november de drie jury-prijzen en de publieksprijs uitreikte.

De vier prijzen gingen naar:

1. **DeWarmte** - Auke de Vries en Sander Wapperom (beiden afgestudeerd aan de TU Delft) bedachten een systeem om huizen te verwarmen met het warme afvalwater uit de douche en wasmachine. Met de hoofdprijs van € 25.000 kunnen ze hun HeatCycle-systeem nu testen in tien huizen.
2. **Kumasi Drinks** - Lars Gierveld, Linda Klunder en Rogier Power maken sappen en soda's van het vrucht vlees van de cacaovrucht. En zorgen daarmee voor extra inkomsten voor de cacao-boer. Met de € 15.000, gaat Kumasi Drinks in 2021 de eerste 100.000 flesjes cacao-drink produceren.
3. **Forest Wool** - Materiaalontwerper Tamara Orjola maakt textiel van dennennaalden. Omdat er geen additionele landbouwgrond en water nodig zijn voor de productie van Forest Wool, is het een duurzaam alternatief voor katoen. Met de € 10.000 gaat Tamara prototypes ontwikkelen.
4. **Falafval** - Voedselredders Ayuk Bakia en Scifo Minnaard maakten zich druk om de grootschalige verspilling van groente en maken nu falafel van groentereststromen. Ze haalden 25% van de publiekstemmen binnen en wonnen daarmee de publieksprijs van € 5.000.

Komt er een vervolg?

Ja, dat komt er. Ook in 2021 organiseren we de ASN Bank Wereldprijs. Vanaf medio augustus staat de inschrijving open.

Partnerships ASN Jeugdsparen

Met ASN Jeugdsparen investeren ASN-klanten ook in de toekomst van andere kinderen. Want ASN Bank doneert jaarlijks geld aan projecten voor kwetsbare kinderen in Afrika en Nederland. In 2020 bedroeg de donatie 0,1% over het spaartegoed dat gemiddeld in dat kalenderjaar op alle rekeningen ASN Jeugdsparen samen stond, tot € 200.000. Dit bedrag ging naar War Child en Nationaal Fonds Kinderhulp. Sinds de start van ASN Jeugdsparen in 2002 hebben we zo in totaal bijna € 4,5 miljoen gedoneerd. In dit hoofdstuk vertellen we meer over de bestemming van dit geld.

War Child

De Democratische Republiek Congo wordt al jaren geteisterd door oorlog. Het land kampt met armoede en honger én met een enorme instroom van vluchtelingen uit Burundi. In de relatief veilige provincie Zuid-Kivu helpt War Child deze vluchtelingen. Door steeds weer opblazende conflicten blijft de humanitaire situatie in het land echter gespannen. Veel vluchtelingen uit dergelijke conflictgebieden gaan daarom ook naar Oeganda, op zoek naar veiligheid. War Child geeft met steun van ASN Bank in Congo en Oeganda onderwijs en psychosociale hulp aan gevluchte kinderen.

Nationaal Fonds Kinderhulp

Nationaal Fonds Kinderhulp zet zich in voor kwetsbare kinderen in Nederland die te maken hebben met armoede. Kinderhulp vindt dat alle kinderen recht hebben op geluk. Helaas groeien ruim 300.000 kinderen in armoede op. Ze kunnen niet meedoen met leeftijdsgenootjes en hebben volwassen zorgen. Kinderhulp helpt hen door simpele dingen mogelijk te maken, zoals sport, een dagje uit, opleiding of een Sinterklaascadeautje. De steun van ASN Bank aan Kinderhulp gaat naar twee aandachtsgebieden: kamerinrichting en opleiding.

Partnerships ASN Ideaalsparen en ASN Creditcard

ASN-klienten met ASN Ideaalsparen of een ASN Creditcard maken op een bijzondere manier de wereld een beetje mooier. Want zij steunen – zonder dat het hun iets extra's kost – duurzame projecten van onze maatschappelijke partners.

Om onze duurzame missie te realiseren hadden we in 2020 een intensieve samenwerking met zes maatschappelijke partners die actief zijn op het terrein van mensenrechten, biodiversiteit en klimaat (niet geheel toevallig ook de drie pijlers van ons [duurzaamheidsbeleid](#)). Daarnaast fungeerde onze eigen ASN Foundation als partner voor de drie duurzaamheidspijlers.

We doneerden in 2020 een percentage van 0,02% over het spaartegoed dat gemiddeld in het kalenderjaar op alle rekeningen ASN Ideaalsparen stond, tot € 1 miljoen in totaal voor alle partners samen. Bij de creditcard ging het om een deel van de omzet van alle cards in 2020, in totaal een bedrag van € 102.578,53. In de komende paragrafen stellen we deze partners en hun projecten aan je voor.

Amnesty International: project hbo- en wo-masterclasses

De mensenrechten zijn in Nederland in het algemeen goed gewaarborgd. En toch komen ze ook hier regelmatig in het gedrang. Amnesty International wil met educatie mensenrechten een stevig fundament geven. Dat er vraag naar is merkt Amnesty aan het aantal aanvragen voor colleges en masterclasses van hbo- en wo-studenten. Deze groepen willen meer weten over specifieke mensenrechtentema's. Die vraag is veel groter dan Amnesty International aankant, maar met hulp van ASN Bank kon het een groot deel van de aanvragen honoreren. Vanwege corona werden veel masterclasses in 2020 online gegeven. Daarmee bereikte Amnesty zelfs nog meer studenten.

Fair Wear Foundation: project Leefbaar Loon

Fair Wear Foundation (FWF) maakt zich net als ASN Bank sterk voor een leefbaar loon in de kledingindustrie. FWF geeft kledingmerken onafhankelijk advies en trainingen en deelt expertise, onderzoek en instrumenten. Ook verifieert FWF de stappen die bedrijven zetten met fabriekscontroles, lokale klachtenhulplijnen en *brand performance checks*. Dat zijn onafhankelijke onderzoeken naar de inspanningen van een kledingmerk om arbeidsvoorwaarden bij (toe)leveranciers te verbeteren.

Stichting De Noordzee: project De Rijke Noordzee

Duurzame energie opwekken én werken aan natuurherstel: dat komt samen in het pilotproject De Rijke Noordzee. Hierin werken Stichting De Noordzee, Natuur & Milieu en ASN Bank samen. Het doel is: bij elk windmolenpark op zee de natuur versterken. Door kunstriffen te plaatsen kunnen zich schelpdierbanken vormen. Zij zorgen voor voedsel en een schuilplaats voor vissen. Windmolenparken worden zo kraamkamers voor vissen en schelpdieren. Het resultaat moet een robuust ecosysteem zijn met een rijke biodiversiteit, én economische voordelen.

Natuur & Milieu: project Waterkwaliteit & Biodiversiteit

In 2030 moeten al onze beleggingen en financieringen een positief effect hebben op biodiversiteit. Het project Waterkwaliteit & Biodiversiteit van Natuur & Milieu helpt daar sinds 2019 aan mee. In de zomer van 2019 deden wij een succesvolle pilot voor een burgeronderzoek, waarbij ruim 850 jonge en oude vrijwilligers aan de slag gingen met een zogeheten 'Watermonster-meetkit' van Natuur & Milieu en ASN Bank. In de zomer van 2020 waren dat er al 2.600 en deden ook diverse waterschappen actief mee. Wetenschappelijke validatie liet opnieuw zien dat burgeronderzoek een goede indicatie geeft van de slechte ecologische toestand van met name de kleine wateren in ons land. Met waterschappen en andere stakeholders gaan wij nu samen aan de slag om de waterkwaliteit daadwerkelijk te verbeteren.

IVN Natuureducatie: project Natuur in de buurt

ASN Bank steunt het project Natuur in de buurt van IVN Natuureducatie. Dit project heeft positieve effecten op het leefklimaat. Dankzij nieuwe bomen en planten wordt meer CO₂-fijnstof opgenomen, waardoor de luchtkwaliteit verbetert. En het vergroot de biodiversiteit, waardoor het voor de natuur makkelijker is om in evenwicht te blijven en de kans op plagen (zoals de eikenprocessierups) wordt verkleind. Ook heeft een groene wijk een positief effect op de gezondheid van de mens (fysiek en mentaal) en stimuleert een groene buurt sociale inclusie. Natuur in de buurt bestaat onder andere uit de volgende onderdelen: Tiny en Tuiny Forests, natuurinclusief leven (wonen, zorgen, forenzen, werken, recreëren en biobased bouwen), Nederland Zoemt, Operatie Steenbreek en Gezonde Buurten.

Urgenda: project Bedrijven Klimaatneutraal

Urgenda is de organisatie voor innovatie en duurzaamheid die Nederland, samen met bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren, sneller duurzaam wil maken. Dat doet het aan de hand van zijn visie met een concreet actieplan en projecten. ASN Bank wil dat zo veel mogelijk bedrijven uit haar beleggingsuniversum in 2030 klimaatneutraal zijn. Met deze bedrijven voeren we intensieve gesprekken om te kijken hoe zij stapsgewijs naar een CO₂-neutrale bedrijfsvoering kunnen groeien.

ASN Foundation: diverse projecten

De Stichting ASN Foundation ondersteunt projecten op het terrein van mensenrechten, klimaat en biodiversiteit, de drie duurzaamheidspijlers van ASN Bank. In 2020 werkte de foundation samen met diverse maatschappelijke organisaties. Zo kon met een relatief beperkt budget maximale impact worden bereikt. De belangrijkste projecten die in 2020 werden ondersteund zijn:

- Investico, samenwerkingsverband onderzoeksjournalistiek
- VVOJ, aanmoedigingsprijs voor jonge journalisten 'De Loep'
- Giving Tuesday, actiedag om goed te doen
- Fotomuseum Den Haag, expositie Borealis
- Fashion Revolution, leefbaar loon in de kledingindustrie

De [ASN Foundation](#) is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). In haar jaarverslag vind je meer over het beleidsplan, bestuur, financiële verantwoording en de verslaglegging van de activiteiten.

De medewerkers van de Klantenservice bevolkten afgelopen jaar vrijwel als enigen het pand van ASN Bank. Verspreid over 3 verdiepingen in plaats van samen op de eerste etage.

KLANT EN SERVICE

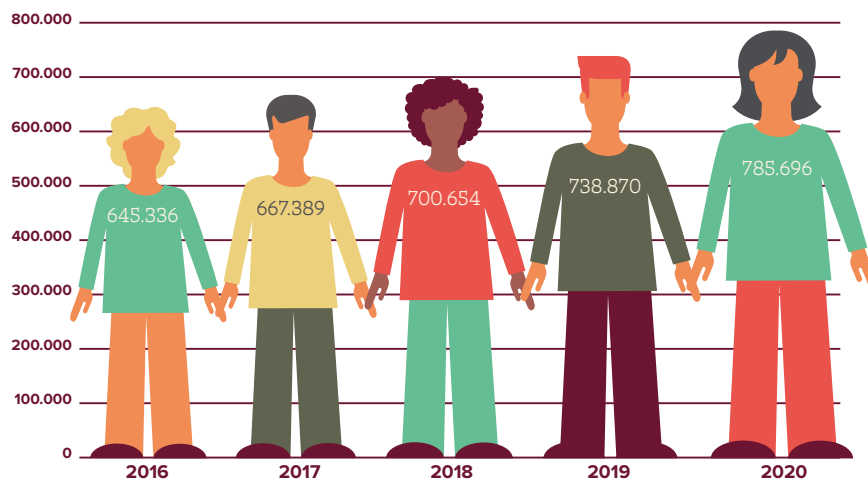
De medewerkers van onze klantenservice hebben een bijzonder jaar achter de rug. In dit hoofdstuk lees je er meer over.

In 2020 konden we 68.731 nieuwe klanten welkom heten en we namen afscheid van 21.905 klanten. Dat saldo van 46.826 klanten is hoog. Het lijkt erop dat mensen juist in dit roerige jaar hun prioriteiten nog eens goed op een rij hebben gezet en dat een duurzame bank daar goed bij past. Dat blijkt ook uit de boodschappen die we via verschillende kanalen ontvingen.

Overstapbericht

'Ik ben vorig jaar overgestapt. Blij mee, en trots te zien, dat jullie je al zo lang inzetten. Zestig jaar geleden was het veel moeilijker dan nu, nu 'duurzaamheid' een soort trend begint te worden. Ga zo door', schreef een klant ons in december na het ontvangen van onze nieuwsbrief. En dat hebben we gedaan, ook tijdens de coronacrisis. We vonden een balans tussen een persoonlijke, professionele dienstverlening en een veilige werkplek.

Groei van totaal aantal klanten

Aantal particuliere klanten naar leeftijd	2020	2019	Groei in %
Jonger dan 18	120.286	114.632	4,9%
18 tot en met 34	140.475	121.922	15,2%
35 tot en met 64	323.730	314.241	3,0%
65 en ouder	171.771	160.927	6,7%

Bewakers van het fort

Voor een deel van de bijna 50 medewerkers van de klantenservice was 2020 ook een bijzonder jaar. Zij bevolkten van vrijdag 13 maart tot het einde van het jaar het normaal hectische pand aan de Bezuidenhoutseweg in Den Haag. Voor Marloes Zwinkels (31) was de reis naar haar werk al een bijzondere ervaring: 'Toen ik de eerste keer naar mijn werk reed was het ontzettend rustig op de weg, ik kreeg er een surrealistisch gevoel van.'

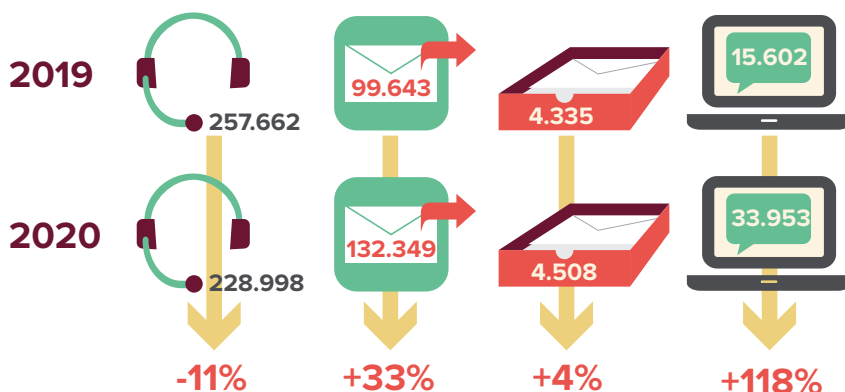
Kees Beemer (59), ook werkzaam bij de klantenservice van ASN Bank, miste zijn thuiswerkende collega's maar vond de sfeer op kantoor erg goed: 'We zijn heel erg verwend: 's ochtends met iets zoets bij de koffie en later in de middag een snack met een versgeperst sapje.' Marloes maakte meer meters in het pand dan normaal: 'Door de coronaregels moesten we ver uit elkaar zitten. Normaal zitten we op de eerste verdieping, nu op drie verschillende verdiepingen, dus ver uit elkaar. Dat betekent trap op, trap af. Maar dat is wel goed voor je conditie natuurlijk.'

Dat klanten met de ‘achterblijvers’ meeleeften bleek uit de het stapeltje met ansichtkaarten, enveloppen met verrassingen en creatieve uitingen die we dit jaar ontvingen. Op een aantal berichten stonden bemoedigende teksten als ‘houd vol’. De klantenservicemedewerkers waren erg blij met deze aandacht. Klanten reageerden ook begripvol op ons besluit om de sluitingstijd van onze klantenservice met een uur (naar 17.00 uur) te vervroegen. Deze maatregel namen we in april. In juni 2020 gingen we weer terug naar de ‘normale’ tijd, dus van 8.00 uur tot 18.00 uur. We zijn dankbaar dat onze klanten begrip hadden voor deze maatregel.

Zo wist je ons te vinden

Klanten van ASN Bank regelen hun zaken online of via de telefoon. Online vragen namen het afgelopen jaar met maar liefst 38% toe, telefonische vragen namen met 11% af. Dat de chatfunctie wordt gewaardeerd blijkt uit de verdubbeling van het aantal chatgesprekken. Tegenover deze toegenomen digitale communicatie was ook een kleine tegenbeweging zichtbaar: we ontvingen 173 meer brieven dan in 2019.

ASN Klantenservice

ASN Klantenservice	2020	2019	% verandering
Aantal beantwoorde telefoontjes	228.998	257.662	-11%
Aantal beantwoorde e-mails	132.349	99.643	+33%
Aantal ontvangen brieven	4.508	4.335	+4%
Aantal chatgesprekken	33.953	15.602	+118%

Wat klanten van ons vinden

De net promoter score (NPS) geeft weer in hoeverre klanten een dienstverlener of leverancier aanbevelen. Om deze score te berekenen, wordt aan klanten gevraagd: ‘Hoe waarschijnlijk is het dat je ons aanbeveelt bij familie, vrienden of collega’s, op een schaal van 0 tot 10?’ Vervolgens wordt het percentage klanten dat een 0 tot en met 6 geeft, afgetrokken van het percentage klanten dat een 9 of 10 geeft. De NPS kan dus positief, maar ook negatief zijn. De NPS ging in het laatste kwartaal naar beneden maar sloot het hele jaar af op gemiddeld +17. Daarmee haalden we ons jaardoel en eindigden we het jaar gemiddeld een punt hoger dan vorig jaar.

Prijzen en onderscheidingen

Net als vorig jaar onderzochten consultants van KPMG de ervaringen van klanten op het gebied van klantbeleving. Ze spraken er in totaal 5.000. Van de 219 merken scoorde ASN Bank hoger dan grote merken als Rituals, Van der Valk Hotels, CoolBlue en Bol.com. Ja, je leest het goed, we kwamen als de nummer 1 uit de bus. In het juryrapport lasen we dat onze klanten vooral de ‘grote bereidwilligheid van medewerkers om klanten te helpen’ waarden. Volgens de onderzoekers vinden consumenten juist nu in

coronatijd kenmerken als integriteit en geloofwaardigheid extra belangrijk. Op deze onderdelen scoorden we hoger dan andere merken.

Asnbank.nl

Net als in 2017 en 2019 ontvingen we van websitevjaar.nl de onderscheiding voor de Beste website in de categorie banken & beleggen. Een mooie bekroning voor de collega's die dagelijks aan asnbank.nl sleutelen en [duurzaam inspirerende artikelen](#) schrijven.

Met reclame en campagne in de prijzen

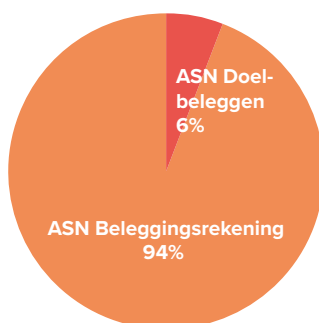
We werden er soms een beetje verlegen van, de prijzen die we dit jaar ontvingen uit de reclame- en marketinghoek. We kreeg een bronzen Esprix voor onze burgerwetenschapscampagne [Vang de watermonsters](#) en onze commercial met het Overheersbeestje werd beloond met een van de Dutch Creativity Awards 2020. Later in het jaar kwam er nog een Consistent Accent prijs bij voor al de fabeldiercommercials die we (of liever gezegd het creatieve team geleid door het Amsterdamse bureau Selmore) sinds 2017 hebben gemaakt. In november ging onze prijzenkast voor de laatste keer open om de [Gouden Effie](#) een plek te geven. Ook deze prijs was voor de fabeldieren campagne.

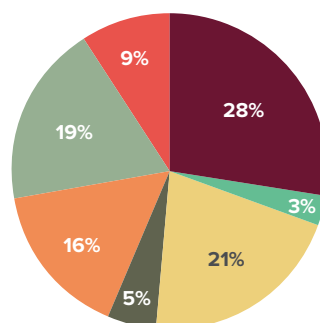
Hoe onze klanten beleggen

Ondanks de coronamaatregelen en de koersfluctuaties op de beurzen nam het bedrag dat klanten beleggen bij de ASN Bank toe met 10% van ruim € 2 miljard naar ruim € 2,2 miljard. Aan het einde van het jaar telden we 105.000 klanten die beleggen in ASN Beleggingsfondsen.

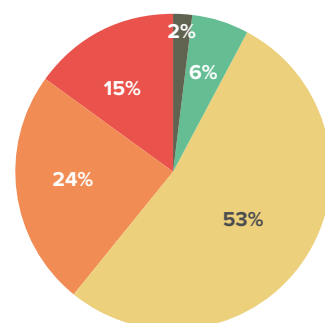
Hoe klanten beleggen

In welke fondsen ASN-klanten beleggen

In welke fondsen ASN-klanten doelbeleggen

- ASN Duurzaam Aandelenfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Duurzaam Mixfonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfondsen
- ASN Groenprojectenfonds
- ASN-Novib Microkredietfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Afstand houden

Veiligheid stond voorop in 2020. Daarom geen ACT, geen Live-ontmoeting ergens in het land en ook geen jubileumfeest. Een jaar van verplicht afstand houden dus. Ontmoetingen met klanten bleven helaas uit. Hopelijk komt daar in 2021 verandering in.

Voor beleggers

Voor beleggers in de ASN Beleggingsfondsen was er dit jaar ook geen fysieke aandeelhoudersvergadering. De **vergadering vond virtueel plaats**.

De webinars over beleggen konden gewoon doorgaan. We maakten er drie (met verschillende experts) en die werden goed bekeken. Ze zijn terug te kijken via Youtube (speeltijd circa 60 minuten).

Eenvoudig starten met beleggen in 3 stappen

Hoe gaat de fondsmanager te werk?

Meer doen met uw spaargeld

Voor lezers

Ons magazine **Goedgeld** verscheen in 2020 drie maal. Vooral de interviews met klimaatadvocaat **Koos van den Berg**, architect **Marco Vermeulen** en politieke routinier **Herman Tjeenk Willink** werden door lezers gewaardeerd. Naast Goedgeld verstuurden we 9 nieuwsbrieven. De decembereditie stond in het teken van ons **60-jarig jubileum**.

KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN

In 2020 werkte het merendeel van de medewerkers vanwege de strenge coronamaatregelen vanuit huis. Wat betekende dit voor het energie- en waterverbruik? We geven je graag een kijkje achter de schermen.

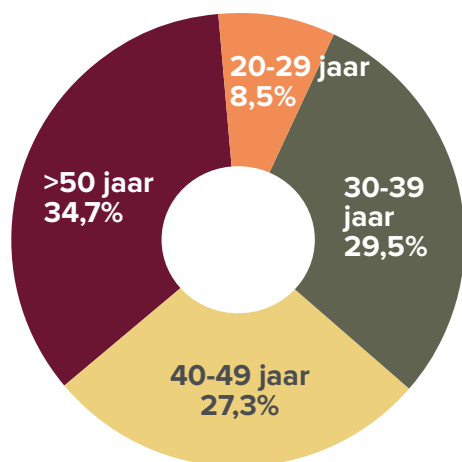
Hoeveel mensen werken bij ASN Bank?

Aan het einde van 2020 hadden we in totaal 176 vaste medewerkers in dienst (gelijk aan 163,5 fte). In volgorde van het aantal fulltimebanen (fte) bestaat ons bedrijf onder meer uit de volgende afdelingen:

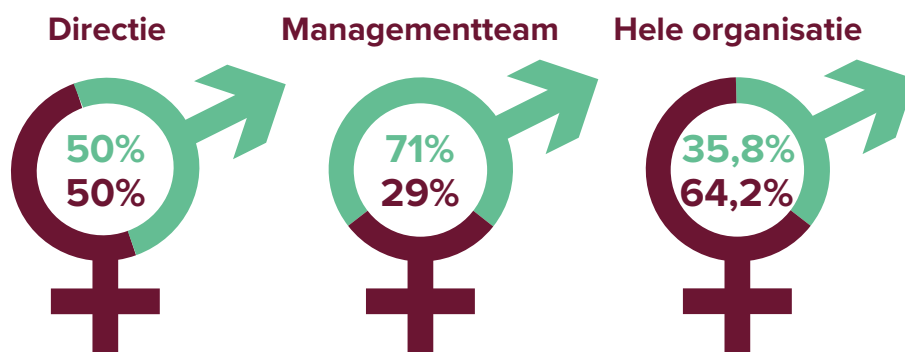
- Klantenservice – 41 fte
- Duurzame financieringen – 23 fte
- Marketing & Communicatie – 22 fte
- Klant & rekeningenbeheer – 20 fte
- ASN Belegginginstellingen Beheer – 19 fte
- Expertisecentrum Duurzaamheid – 10 fte
- Controlling & Compliance – 9 fte
- Informatiemanagement – 6 fte

Opmerking bij fte-cijfers. Stagiairs, Volksbanktrainees, freelancers (bijvoorbeeld de ontwerper van dit Jaaroverzicht) en de medewerkers van de catering zijn niet in dit cijfer opgenomen. Verder maken we gebruik van de diensten van de Volksbank voor personeelswerving, salarisadministratie, computerbeheer, netwerkbeheer, verzekeringen en tal van facilitaire diensten.

Verdeling naar leeftijd

Man/vrouw verdeling

In 2020 zijn er 2 wijzigingen doorgevoerd in het Management Team: een man en een vrouw vertrokken en twee vrouwen namen deze functies over. De nieuwe managers werkten allebei al meerdere jaren bij ASN Bank maar nog niet eerder in een managementfunctie.

Even voorstellen: onze directie

De directie van ASN Bank wordt gevormd door Arie Koornneef en Joyce van der Est. Arie Koornneef is sinds 1 januari 2018 directievoorzitter van ASN Bank. Hij was eerder werkzaam voor de Volksbank als directeur Marketingstrategie & Innovatie en als directeur marketing bij SNS. Daarvoor was hij actief voor Youth for Christ en Simavi. Joyce van der Est is sinds 2015 directeur van ASN Bank. Zij is vanaf 2003 bij de bank verantwoordelijk voor operationele zaken, van 2013 tot 2015 in de functie van adjunct-directeur. Voor 2003 werkte ze voor Robeco en Bank Labouchere.

Dit verdient onze directie

Het beloningsbeleid van de directie van ASN Bank is in lijn met het beloningsbeleid van de Volksbank. De beloning is opgebouwd uit een vast jaarinkomen, pensioenbijdrage en overige secundaire arbeidsvoorwaarden. Net als alle andere medewerkers van ASN Bank én de Volksbank ontvangen Arie en Joyce geen variabele beloning of bonussalaris.

Beloning directie ASN Bank (in duizenden euro's)	Vaste beloningen		Pensioen		Overig		Totaal	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Arie Koornneef	198	195	22	22	37	37	257	254
Joyce van der Est	164	161	22	22	28	28	214	211
Totaal	362	356	44	44	65	65	471	465

Vaste beloningen

Het vaste jaarinkomen van de directieleden van ASN Bank bestaat uit twaalf maandsalarissen, vakantiegeld en een dertiende maand. De verhouding tussen het hoogste salaris en het gemiddelde salaris bij ASN Bank is 3,3.

Pensioen

Het pensioen betreft de werkgeversbijdrage verminderd met de eigen bijdrage. De directie van ASN Bank neemt deel aan de pensioenregeling voor alle medewerkers van de Volksbank. Deze regeling is vastgelegd in de cao van de Volksbank. De eigen bijdrage van 5% over de pensioengrondslag die in de cao is opgenomen, geldt ook voor de directie. Er is geen sprake van aanvullende pensioentoekeningen. De pensioenopbouw voor het pensioengevend inkomen boven € 110.111 (in 2019: € 107.593) is vervallen op grond van de wet. Aan iedereen op wie dat van toepassing is, wordt dat gecompenseerd met een brutotoeslag van 16,35% van het inkomen boven € 110.111. In de tabel met de beloning van de directie ASN Bank maakt deze toeslag onderdeel uit van het element Overig.

Overig

Onder het kopje Overig vallen de resterende beloningen. Daaronder valt de salaristoelage als compensatie voor het wegvallen van de pensioenopbouw boven € 110.111 en de bijtelling voor het privégebruik van de leaseauto voor zakelijk vervoer (inclusief woon-werkverkeer), verminderd met de eigen bijdrage(n). Deze secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in lijn met de voorwaarden die gelden voor alle medewerkers van ASN Bank en de Volksbank.

Verbruik en uitstoot

Sinds maart 2020 werkten alleen de medewerkers van de klantenservice nog op kantoor. Dat is terug te zien in onze kantoorverbruikscijfers. Het energieverbruik ging licht omlaag, het waterverbruik daalde fors. Het energieverbruik daalde maar met 12% omdat de vierkante meters in het pand met inachtneming van de coronamaatregelen werden gebruikt. Niemand hoefde in het donker of in de kou te zitten. Omdat slechts een derde van ons personeel gebruikmaakte van koffie en toiletwater daalde het waterverbruik met maar liefst 40%.

	2020	2019	2018	2017	2016
CO₂-uitstoot in tonnen					
CO ₂ -uitstoot woon-werkverkeer	58	183	180		
CO ₂ -uitstoot vliegreizen	2	2	4		
CO ₂ -uitstoot verwarming	10	8	12		
CO ₂ -uitstoot (scope 1 en 2)	69	194	19	160	153
Ton CO ₂ -uitstoot (scope 1 en 2) per fte ¹	0,44	1,25	1,28	1,14	1,15
CO ₂ -uitstoot scope 3 ²	41	39	71	158	160
Energieverbruik					
kWh ⁴ elektriciteit	233.881	264.794	258.102	320.705	296.999
kWh ⁴ elektriciteit per fte ³	1.469	1.706	1.688	2.285	2.235
m ³ gas ⁴	15.536	12.537	18.664	18.141	21.867
m ³ gas per m ²	5	4	6	6	7
Papierverbruik in kilogram					
Papierverbruik totaal	66.174	59.542	118.891	238.254	244.032
Papierverbruik per rekening	0,06	0,06	0,12	0,29	0,31
Waterverbruik					
m ³ water	385	592	777	754	1.166
m ³ water per fte	2,4	3,8	5,1	5,4	8,8
Afval					
Papierafval in ton	12,3	12,7	13,6	12,2	3,6

1 Dit cijfer omvat alle vervoer (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer, inclusief auto-, trein-, bus- en vliegverkeer) en verwarming van ASN Bank.

2 Dit cijfer omvat de CO₂-uitstoot die samenhangt met het papiergebruik, afval en watergebruik.

3 Het verbruik van elektriciteit wordt uitgedrukt in kWh (kilowattuur). 1 kWh is gelijk aan 0,0036 gigajoule.

4 Het pand maakt gebruik van stadsverwarming. Dat wordt uitgedrukt in gigajoules. Deze gigajoules zijn omgerekend in m³ gas volgens de opgave van het energiebedrijf: 1 gigajoule is 25,85 m³ gas.

CO₂-uitstoot

ASN Bank is verantwoordelijk voor drie soorten uitstoot van broeikasgassen:

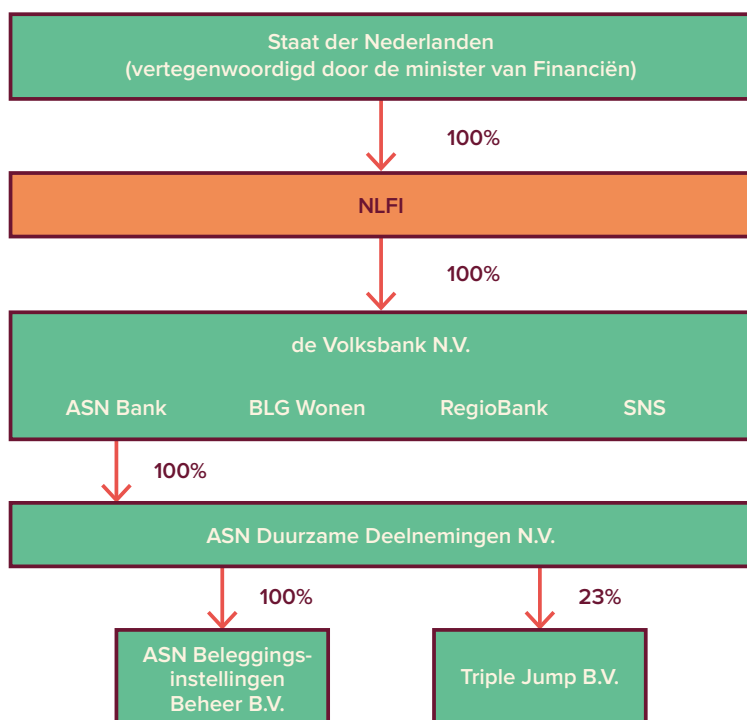
- Scope 1-emissies: de directe uitstoot van broeikasgas door onze eigen activiteiten.
- Scope 2-emissies: de indirecte uitstoot van broeikasgas van eigen activiteiten, bijvoorbeeld van de opwekking van de elektriciteit die we gebruiken.
- Scope 3-emissies: de uitstoot van broeikasgasemissies in de keten, zoals van het papier dat we gebruiken en van onze financieringen en beleggingen.

Mede dankzij compensatie van de CO₂-uitstoot is het kantoor van ASN Bank klimaatneutraal voor scope 1 en 2. De kantooractiviteiten zijn klimaatneutraal voor een gedeelte van scope 3. De Volksbank compenseert de resterende uitstoot. Dat gebeurt met een donatie aan een duurzaam bosproject in Kibale National Park in Oeganda via de organisatie Trees for All.

In het cijfer van de CO₂-uitstoot van het woon-werkverkeer nemen we ook de *well-to-tank*-emissie mee. Dit is de uitstoot die vrijkomt bij de winning, het transport en het raffinageproces van brandstoffen of bij de productie en het transport van elektriciteit. Voorheen namen we alleen de *tank-to-wheel*-emissie mee: de uitstoot die ontstaat door verbranding van brandstof tijdens het gebruik van het voertuig.

Juridische verhoudingen

ASN Bank is een handelsnaam en een van de vier merken van de Volksbank N.V. (in dit Jaaroverzicht consequent de Volksbank genoemd). De andere merken zijn: BLG Wonen, RegioBank en SNS. ASN Bank handelt onder de bankvergunning van de Volksbank. ASN Bank biedt haar klanten de mogelijkheid te beleggen in de ASN Beleggingsfondsen. De ASN Beleggingsfondsen worden beheerd door ASN Belegginginstellingen Beheer B.V. (ABB). ABB heeft een eigen directie en eigen publicatieplicht maar werkt nauw samen met medewerkers van ASN Bank. ABB is een 100%-dochtervennootschap van ASN Duurzame Deelnemingen N.V. (ADD) en ADD is op haar beurt weer een 100%-dochtervennootschap van de Volksbank.

Duurzaamheidsactiviteiten voor de fondsen

De duurzaamheidsactiviteiten voor de ASN Beleggingsfondsen zijn als volgt verdeeld. ABB is verantwoordelijk voor de duurzaamheidsactiviteiten die samenhangen met het fondsbeheer: engagement, selectie voor het beleggingsuniversum van de fondsen en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin de fondsen beleggen. ASN Bank speelt bij deze activiteiten een adviserende en/of uitvoerende rol.

ASN Bank voert voor de ASN Beleggingsfondsen het onderzoek naar bedrijven en landen uit en formuleert adviezen. Op basis daarvan beslist ABB, de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., over opname in het beleggingsuniversum. In opdracht van ABB voert ASN Bank engagement met bedrijven waarin de ASN Beleggingsfondsen beleggen, zoals bedrijven in de farmaceutische sector.

A photograph of four owls perched on a tree branch. One owl is at the top left, looking slightly to the right. Below it, another owl is partially visible, looking towards the camera. In the center, a third owl is perched, looking directly at the camera. To the right, a fourth owl is perched on a lower branch, also looking at the camera. The background is a soft-focus green forest.

VERSLAG RAAD VAN ADVIES

De raad van advies van ASN Bank adviseert de directie gevraagd en ongevraagd over het duurzaamheidsbeleid in brede zin. Hieronder het verslag van zijn werkzaamheden in 2020.

De raad bestond in 2020 uit vijf personen: Carolien Gehrels, Maarten van Huijstee, Marleen Janssen Groesbeek, Jan van der Kolk en Tjerk Wagenaar. De leden van de raad zijn actief in uiteenlopende sectoren, van bedrijfsleven, consultancy en ngo's tot overheid, onderwijs en wetenschap. We delen een ruime ervaring op het gebied van maatschappelijke vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken, met een accent op duurzame ontwikkeling.

In 2020 vergaderden we vier maal, wegens de coronamaatregelen telefonisch of met een videoverbinding. Tussentijds was er ook een aantal maal contact met de directie van ASN Bank, voor wie de raad altijd bereikbaar is. Vanuit de raad hebben ook diverse contacten plaatsgevonden met de directie van de Volksbank.

Onze rol

De kern van onze rol is de duurzame koers van ASN Bank bevorderen en bewaken in relatie tot de binnen- en buitenwereld. We adviseren over de activiteiten die ASN Bank initieert om haar duurzame beleid te realiseren en de daarvoor noodzakelijke condities. We geven gevraagd en ongevraagd advies. We fungeren ook als klankbord: vanuit een onafhankelijke positie stellen we kritische vragen over de koers aan de directie van ASN Bank in relatie tot duurzaamheid.

Een bijzonder jaar

ASN Bank heeft de coronacrisis in 2020 goed doorstaan. Dat geldt zowel voor de hoger dan verwachte groei van het aantal klanten, de zorg voor en het functioneren van medewerkers als voor de naar buiten gerichte activiteiten over duurzame ontwikkeling. De raad heeft daaraan elke vergadering aandacht besteed.

Vooruitkijkend is gesproken over het post-coronatijdperk: ASN Bank ziet als missie voor de korte termijn niet alleen een oproep en bijdrage aan economisch herstel, maar ook natuurherstel.

Groeistrategie

Vanuit haar goede uitgangspositie heeft ASN Bank intern een aantal groeistrategieën geformuleerd in volgorde van oplopende ambitie. De raad vindt dat logische stappen, die goed passen bij de uitgangspositie van de bank. De verdere uitwerking zal het komende jaar worden besproken. In meer operationele zin is de raad geconsulteerd over het nieuw op te richten themabeleggingsfonds.

Relatie met de Volksbank

In het kader van de toekomstige privatisering van de Volksbank, die nog geheel in handen van de staat is, zijn strategische vraagstukken geformuleerd. De raad heeft diverse malen uitvoerig met de directie besproken wat de invulling daarvan betekent voor het functioneren van ASN Bank. Daarbij staat voorop dat ASN Bank haar duurzame missie over de volle breedte moet kunnen blijven waarmaken, zowel via sparen, financieringen, beleggen als maatschappelijke activiteiten. Een missie die goed past binnen de missie van de Volksbank: 'Bankieren met de menselijke maat'.

De positionering van ASN Bank, de klantrelatie en de interne organisatie van zowel ASN Bank als de Volksbank en het verband daartussen waren onderwerp van bespreking. En niet in de laatste plaats is voldoende betrokkenheid van de directie bij de uitwerking van de vraagstukken van essentieel belang.

Gezien het belang van deze ontwikkelingen heeft een vertegenwoordiging van de raad gesproken met de voormalige CEO van de Volksbank, Maurice Oostendorp. In de zomer is kennisgemaakt met zijn opvolger Martijn Gribnau. Het doel van deze gesprekken was om de visie van de raad over het voetlicht te brengen en rechtstreeks vanuit de directie van de Volksbank de beoogde koers te vernemen.

Ten slotte

Het is verheugend te zien dat ASN Bank ook in dit lastige jaar haar bijzondere positie in het bankenland-schap niet alleen zichtbaar heeft weten te behouden, maar vooral verder heeft weten uit te bouwen. Dank-zij het enthousiasme en de energie van alle medewerkers. De raad van advies vindt het een eer daaraan een kleine bijdrage te hebben mogen leveren.

‘Van harte gefeliciteerd met jullie prachtige missie. Op naar de 100.’

‘Gefeliciteerd met jullie jubileum, geen idee dat jullie al zoooo lang bestonden, dan ben ik twee jaartjes ouder maar, dat is ook wat.’

‘Kunst en cultuur zijn in coronatijd altijd welkom. Gefeliciteerd’

‘Ik vind dat jullie goed bezig zijn. Ik ben blij met jullie. GEFELICITEERD !!!!’

‘Leuk dat de ASN bank net zo oud is als ik zelf. Geboren sep-1960 Gefeliciteerd. En leuk dat jullie er zo’n culturele tint aan geven.’

‘ASN-bank: van harte gefeliciteerd met uw 60e verjaardag. We hebben uw groene en duurzame bank en manier van bankieren nog heel hard nodig.’

‘Gefeliciteerd jullie kwamen op de lagere school al langs met spaarzegels, dat weet ik nog van het eekhoorntje toen en nu.’

‘Gefeliciteerd met ONZE verjaardag en dat het fijne bijna persoonlijke contact mag blijven doorgaan.’

Greep uit felicitaties van klanten, die we ontvingen na onze we-bestaan-60-jaar-nieuwsbrief waarin we kunstwerken van 3 kunstenaars onthulden.

Fotograaf Ivy Njiokiktjen met haar ‘Ode aan de mens’.